

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.1.2008
KOM(2008) 40 lõplik

2008/0028 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele

(komisjoni esitatud)

{SEK(2008) 92}

{SEK(2008) 93}

{SEK(2008) 94}

{SEK(2008) 95}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Ettepaneku eelnõu konsolideerib ja ajakohastab märgistust reguleerivate õigusaktide kaht valdkonda – toidu üldist märgistamist ja toitumisalase teabe märgistust, mida käsitlevad vastavalt direktiiv 2000/13/EÜ ja direktiiv 90/496/EMÜ. Direktiivi 2000/13/EÜ on korduvalt muudetud ning selle ajakohastamise muudab vajalikuks nii toiduainete turu kui ka tarbijate ootuste areng.

Direktiiv 90/496/EÜ nõuab, et komisjon esitaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande direktiivi kohaldamise kohta. Institutsioonidevahelised menetlused on muutunud ja teatavatel juhtudel peab komisjon koos uute õigusaktide ettepanekutega esitama ka mõju hindamise. Toitumisalase teabega märgistust reguleerivate õigusaktide läbivaatamisega kaasneb mõju hindamine, mis annab ülevaate direktiivi 90/496/EMÜ kohaldamisest. Seetõttu ei ole koostatud eraldi aruannet direktiivi rakendamise kohta.

- **Üldine taust**

Üldine märgistamine – peamine poliitiline eesmärk, mis ajendas esimese toidu märgistamist reguleeriva horisontaalse õigusakti (direktiivi 79/112/EÜ) vastuvõtmist, oli sätestada toidu märgistamise eeskirjad, et tagada toidukaupade vaba ringlus ühenduses. Aja jooksul sai Euroopa Ühenduse konkreetseks eesmärgiks tarbijate õiguste kaitse.

Tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraat (SANCO) algatas 2003. aastal tihedas koostöös sidusrühmadega toidu märgistamist reguleerivate õigusaktide hindamise, et uuesti hinnata nende tulemuslikkust ja õiguslikku alust ning teha kindlaks tänapäeva tarbijate vajadused ja ootused seoses toidualase teabega, võttes arvesse tehnilisi ja logistilisi piiranguid. 2004. aastal avaldatud järeldustes määrati kindlaks, millele keskendatakse tähelepanu edasises ettepanekus.

Toitumisalase teabega märgistus – hiljutises valges raamatus „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimate Euroopa strateegia” rõhutati tarbijate vajadust selge, sidusa ja tõendatud teabe kättesaadavuse järele. Toitumisalase teabega märgistamine on tarbijate teavitamise väljakujunenud viis, mis toetab terviseteadlikke toiduvalikuid. Laialdase ühisarusaama kohaselt saab toitumisalase teabega märgistamist parandada, et toetada tarbijate suutlikkust valida tasakaalustatud toitu.

Sidusrühmad on teinud ettepanekuid toitumisalase teabe lisamiseks pakendite esiküljele. Kasutatavates märgistamissüsteemides esineb erinevusi, mis võivad tekitada kaubandustõkkeid.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Ettepanek liidab järgmised õigusaktid ja teeb neisse muudatusi:

- 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

Kõnealuses direktiivis sätestatakse ühised märgistusnõuded, mida kohaldatakse kõikide lõpptarbijale ja tootlustusettevõtjatele tarnitavate toidukaupade suhtes. Direktiiv kehtestab märgistusel esitatava kohustusliku teabe.

Ettepanek tutvustab teatavaid üldpõhimõtteid seoses toidualase teabe esitamisega ja arendab välja juhtimismehhanismi, et võtta arvesse arenguid, mis võimaldavad tarbijatel teha teadlikke toiduvalikuid. Kohustuslikud nõuded jäävad laias laastus samaks, komisjonil on võimalus kavandada konkreetsetes küsimustes uusi nõudeid.

- Nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiiv 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta.

Ettepanekuga võetakse kasutusele peamiste toitainete kohustuslik märkimine märgistuse kõige nähtavamale osale.

Lisaks direktiivide 2000/13/EÜ ja 90/496/EMÜ liitmisele sõnastatakse käesoleva määruse tekstis ümber järgmised tekstid:

- komisjon 15. aprilli 1987. aasta direktiiv (87/250/EMÜ) lõpptarbijale müüdavate alkoholsete jookide mahuprotsendilise alkoholisisalduse märkimise kohta;
- komisjoni 18. novembri 1994. aasta direktiiv 94/54/EÜ, mis käsitleb muude kui nõukogu direktiivis 79/112/EMÜ nimetatud kohustuslike üksikasjade esitamist teatavate toiduainete märgistuses;
- komisjoni 8. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/10/EÜ, millega toiduainete märgistamise osas nähakse ette erandid nõukogu direktiivi 79/112/EMÜ artiklist 7;
- komisjoni 18. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/67/EÜ kiniini ja kofeiini sisaldavate toiduainete märgistamise kohta;
- komisjoni 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 608/2004, mis käsitleb toidukaupade ja toidukaupade koostisosade märgistamist, millele on lisatud fütosteroolid, fütosteroolseid, fütostanoolid ja/või fütostanoolseid;
- komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/77/EÜ, millega muudetakse direktiivi 94/54/EMÜ mõnede glütsürrisiinhapet ja selle ammoniumsoola sisaldavate toiduainete märgistamise osas.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

Ennepanek on kooskõlas komisjoni parema õigusloome poliitika, Lissaboni strateegia ja ELi säästva arengu strateegiaga. Rõhk on asetatud reguleerimisprotsessi lihtsustamisele, et vähendada halduskoormust ja parandada Euroopa toiduainetööstuse konkurentsivõimet ning tagada samas toiduohutus, säilitada rahvatervise kaitse kõrge tase ja võtta arvesse ülemaailmseid aspekte. Käimas on märgistamist käsitlevate horisontaalsete õigusaktide halduskulude hindamine ja selle tulemuste alusel saab asjakohast teavet.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulterimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloomustus

Kõiki huvitatud isikuid küsitleti ulatuslikult, et saada teada nende seisukohad seoses olemasolevate õigusaktide sätete ja kohaldamisega ning muutmisvajadustega. Vastajate hulgas olid valitsus- ja valitsusvälised organisatsioonid, tööstusettevõtted ja eraisikud. Teatavad konsultatsioonid olid suunatud liikmesriikidele, tööstusele või tarbijatele.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Tarbijad nõuavad märgistusel rohkem ja „paremat” teavet ning on huvitatud selgest, lihtsast, igakülgselt, standardsest ja usaldusväärsest teabest. Tööstuse arvates on liiga palju märgistamisnõudeid, millega kaasneb üksikasjaliste tehniliste eeskirjade kohaldamine. Tekstide maht ja hajutatus kahjustab eeskirjade selgust ja sidusust. Tööstus on mures ka muudatuste maksumuse pärast. Liikmesriigid soovivad tarbijate ja tööstuse vajadusi tasakaalustada, võttes arvesse riikidele omaseid konkreetseid küsimusi.

Üldise märgistamise alaste konsultatsioonide käigus rõhutati järgmisi konkreetseid aspekte:

- tarbijatel on raskusi märgistuse lugemise ja mõistmisega;
- mitmetel toiduainetel puudub teave allergeenide kohta;
- päritolumärgistus on problemaatiline valdkond;
- alkohoolsete jookide koostisosade loetlemise osas valitseb õiguslik ebaselgus.

Toitumisalase teabega märgistuse osas usutakse, et toitumisalase teabe lisamine on tarbija jaoks oluline teabeallikas. Sidusrühmad ei ole õigusaktidega rahul, kuid õigusaktide täiustamise osas lähevad seisukohad lahku.

- Mõned tarbijad nõuavad või eelistavad igakülgset ülevaadet toitainete sisaldusest, teised muretsnevad vaid osa teabe puudumise pärast. Tarbijad ja rahvatervise valdkonna valitsusvälised organisatsioonid soovivad, et kogu toitumisealase teabe märgistus oleks kohustuslik ja kergesti arusaadav.
- Tööstus on mures õigusaktide ettekirjutava iseloomu pärast ning nende mõju pärast pakendi kujundusele. Nad soovivad paindlikumat vabatahtlikku lähenemisviisi.
- Liikmesriigid on teadlikud vajadusest vähendada siseturu tõkkeid, mida ühtlustatud lähenemisviis soodustab. Mõned liikmesriigid avaldavad siiski kasvavat survet suurema paindlikkuse saavutamiseks riiklikul tasandil, eelkõige juhtudel, mil kasutatakse uuenduslikke toitumisealase teabega märgistusesüsteeme.

Ajavahemikus 13. märtsist 2006 kuni 16. juunini 2006 toimus avalik arutelu interneti teel. Komisjon sai 175 vastust. Tulemused on kättesaadavad veebisaidil

http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/betterregulation/index_en.htm.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Kaaluti teatavaid põhimõttelisi alternatiivseid lähenemisviise:

Mittesekumine – säilitataks praegune hajutatud õigusaktidega olukord, millel on järgmised negatiivsed mõjud:

- killustatud ja segadust tekitavad eeskirjad, mis õhnestavad tulemuslikku rakendamist;
- iganenud, ülemäärastest või ebaselgetest nõuetest tulenev põhjendamatu koormus toidukäitlemisettevõtjatele;
- märgistuse ebajärjekindel kasutamine tarbijate poolt;
- märgistuse kui kommunikatsioonivahendi ebatõhusus;
- õigusaktide suutmatuse kohaneda muutuvate turgude ja tarbijate õigustatud nõudmistega.

Sekumist kaaluti reguleerimata jätmise, riiklike õigusaktide kehtestamise, õiguslikult reguleerimata lähenemisviisi või ühenduse õigusaktide ajakohastamise kontekstis.

Reguleerimata jätmine – see kätkeks toidu märgistamise horisontaalseid eeskirju käsitlevate põhiliste poliitikavahendite kaotamist, mis avaldaks otsest mõju vertikaalsetele märgistamiseeskirjadele.

Ehkki toiduainete tootjad jätkaksid kehtivate eeskirjade kohaldamist lühikeses perspektiivis, eemaldaksid nad järk-järgult teabe, mida nad peavad koormavaks. Ühtlustamata eeskirjad kahjustaksid siseturgu, halvendaksid teabe kvaliteeti ja vähendaksid tarbijakaitse taset. Olemasolevad eeskirjad on oma väärtust tõestanud, võimaldades kaupade vaba ringlust ja tarbijate kaitset. Nende kaotamise vastu oleks enamik liikmesriike ja tarbijaid, arvestades, et nad on kehtivate nõuetega harjunud ning muudatusi võidakse näha väärtuslikust „õigustikust” loobumisenä. Seetõttu ei peetud dereguleerimist mõistlikuks lähenemisviisiks.

Riiklikud õigusaktid – ühtlustatud eeskirjade kehtetuks tunnistamise tulemusena loodaks riiklikud eeskirjad, mille tagajärjed oleksid järgmised:

- erinevad riiklikud eeskirjad takistaksid ühisturu kujunemist;
- ausa konkurentsi moonutamine;
- tööstuse suurem halduskoormus;
- ebajärjekindel lähenemisviis teabe sisule ja kättesaadavusele viiks tarbijaid segadusse;
- ELi kodanike erinev kaitse tase.

Alternatiivne õiguslikult reguleerimata lähenemisviis (isereguleerimine, ühisreguleerimine, suunamine) – tarbijatele suunatud teabe erinevad jooned ja „uue seadusandliku kultuuri” arendamisele suunatud tendentsid nõudsid sellise lähenemisviisi hindamist, mis looks tasakaalu paindlikkuse ja ettekirjutamise vahel ning riiklike ja ELi tasandi meetmete vahel. Mõistlikuks alternatiiviks võiks olla mitmetasandiline, alt ülespoole suunatud juhtimine (kohalik/riiklik/ühenduse tasand), mis tugineb ametliku, mõõdetava parima tava kasutamise põhimõttest.

Juba ühtlustatud üksikasjalike nõuete asendamine sellise lähenemisviisiga ei annaks lisaväärtust, arvestades, et see raskendaks asjatult sidusrühmade praegust arusaama ja seda võidaks näha dereguleerimisena. Mis puudutab kõikvõimalikke uusi poliitikaküsimusi, siis tarbijatele suunatud viimistletuma ja jätkusuutlikuma teabe juurutamine, mis põhineb parimatel tavadel ja sidusrühmadega peetaval pideval dialoogil, võib siiski tuua kasu nii tööstusele kui ka tarbijatele.

Mõju hindamises uuriti üldise ja toitumiselase teabega märgistamist käsitlevate sätete läbivaatamise peamiste valikuvõimaluste mõju praeguse olukorra säilitamise korral, vabatahtlike meetmete ning ühenduse ettekirjutuslike nõuete korral.

Komisjon viis läbi töökavas ettenähtud mõju hindamise, mille aruanne on kättesaadav komisjoni veebisaidil. Komisjon koostas direktiivi 2000/13/EÜ ja direktiivi 90/496/EMÜ läbivaatamise valikuvõimaluste mõju hindamise aruanded; need on esitatud paralleelselt käesoleva ettepanekuga komisjoni talituste töödokumentidena.

Mõju hindamine näitas, et tootjatele avaldatakse vähem survet, kui kehtestatakse üleminekuperiood, mis võimaldab muuta märgistust ettevõttes toimuva tavapärase märgistuse muutmise käigus.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Toidualase teabe tarbijatele esitamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse vastuvõtmine. Ettepanek ajakohastab, lihtsustab ja selgitab olemasolevat toidu märgistamise korda. Ettepanekuga eelkõige:

- sõnastatakse uuesti horisontaalsed sätted. Nende tekstide (direktiivide) ühte õigusakti (määrusesse) kokkuviiimine suurendab sünergiat ja ühenduse eeskirjade selgust ja järjepidevust. See on tõhus lihtsustamisviis, mis peaks pakkuma ettevõtjatele ja täidesaativatele asutustele selgemat ja ühtsemat õigusraamistikku;
- tagatakse horisontaalsete ja vertikaalsete sätete kooskõla;
- ratsionaliseeritakse (ajakohastatakse, selgitatakse) direktiivi artikli 3 lõikes 1 sätestatud kohustuslikud andmed (direktiivi 2000/13/EÜ);
- kehtestatakse paindlik alt-üles mehhanism (riiklike märgistussüsteemide kaudu), mis annab tööstusele võimalusi uuenduste tegemiseks ning samas võimaldab vastu võtta märgistamiseskirjade teatud aspekte vastavalt erinevatele ja pidevalt muutuvatele turu ning tarbijate vajadustele.

Lisaks esitatakse ettepanekus kindlad põhimõtted selge piiri seadmiseks kohustusliku ja vabatahtliku teabe vahel. Peamised muutused seoses märgistamise üldiste põhimõtetega on järgmised:

- selgitatakse toiduahelas osalevatel erinevatel toidukäitlemisettevõtjatel lasuvat toidu märgistamisega seonduvat vastutust;
- seatakse sisse kohustusliku teabe minimaalse tähemärgi suurus märgistusel esitatud teabe loetavuse parandamise eesmärgil;
- kehtestatakse nõue, et teave toidu allergeensete koostisosade kohta peab olema kättesaadav pakendamata toidu jaemüügi ja toitlustusettevõtte kaudu toimuva müügi puhul;
- pidades silmas veini, piiritusjookide ja õlle eripära, nähakse ettepanekus ette, et komisjon esitab aruande selle kohta, kuidas kohaldatakse kõnealuste toodete suhtes praegu kehtivaid koostisosade loetelu ja kohustusliku toitumisalase teabega märgistamise eeskirju; samuti nähakse ette võimalus konkreetsete meetmete võtmiseks selles valdkonnas;

- seoses toidu päritoluriigi või lähtekoha märgistamisega jäävad õigusaktis põhinõuded samaks. Seega on selline märgistamine vabatahtlik, kuid kui sellise teabe puudumine võib eksitada tarbijat, on sellise teabe esitamine kohustuslik. Nii kohustuslik kui vabatahtlik toidu päritoluriigi või lähtekoha märkimine turustusvahendina ei tohi tarbijat eksitada ja peab põhinema ühtsetel kriteeriumidel. Päritoluriik tuleb määrata ühenduse tollitariifistikus kehtestatud mittesooduspäritolu reeglite alusel. Lähtekoht viitab mis tahes kohale, mis ei ole ühenduse tollitariifistikus kehtestatud päritoluriik. Lähtekoha määramise eeskirjad võetakse vastu komiteemenetluse teel. Lisaks on kehtestatud kriteeriumid, kuidas märkida päritoluriiki või lähtekohta paljudest koostisosadest koosneva toidu ning liha (v.a looma- ja vasikaliha) puhul. Selliseid kriteeriumeid tuleks kohaldada ka vabatahtliku „EÜ” märgistuse kohaldamise korral;
- ettepanekus selgitatakse tingimusi, mille korral liikmesriigid võivad vastu võtta päritolu märgistamist käsitlevaid riiklike eeskirju.

Toitumisalase teabega märgistamise eeskirjad on horisontaalsete toidu märgistamise eeskirjadega kooskõlla viimise eesmärgil ümber sõnastatud. Ettepanekus tehakse toitumisalase teabega märgistamine kohustuslikuks toidu märgistuse kõige nähtavamal osal. Ettepanek võimaldab toitumisalase teabe esitamise parimate tavade väljatöötamist, sh üldiste päevaste toitumisoetega seotud teabe alternatiivsed esitusviisid või esitamine graafilistel kujul.

Ettepaneku peamised uued aspektid toitumisalase teabega märgistamise kohta on järgmised:

- Kohustuslik on esitada energia, rasva, küllastunud rasvhapete sisaldus süsivesikute sisaldus viitega suhkrutele ja soola sisaldus 100 gr või 100 ml või portsjoni kohta märgistuse kõige nähtavamal osal (pakendi esiküljel), kusjuures selles loetelus võib toitaineid esitada vabatahtlikult. Kohustuslike elementide valimisel võeti arvesse uurimusi, milles järeldati, et tarbijatele võib tunduda, et liiga palju teavet on koormav; arvesse võeti ka teaduslikke nõuandeid, mis käsitlesid tähtsamaid toitaineid, mis olid seotud rasvumise tekke ja muude kui nakkushaiguste leviku ohuga. Samal ajal võeti arvesse, et väikese ja keskmise suurusega toidukäitlemisettevõtetele ei pandaks liigset koormust.
- Alkohoolsete jookide puhul on veini, piiritusjookide ja õlle kohta ette nähtud erandid, mida käsitletakse edaspidi komisjoni aruandes.
- Kohustuslikud elemendid tuleb esitada ka seoses toitaine soovitatavate kogustega, kusjuures vabatahtlike riiklike märgistussüsteemidega võib välja töötada teisi esitamise vorme.

Et lahendada mitmete õigusaktide ükshaaval kasutamisest tulenevaid probleeme, on uue ettepanekuga kavas muuta, ümber sõnastada või asendada horisontaalses toidu märgistamist käsitlevas õigustikus juba olemasolevad sätted, millest tulenevalt tunnistatakse kehtetuks järgmised õigusaktid:

direktiivid 2000/13/EÜ, 90/496/EMÜ, 87/250/EMÜ, 94/54/EÜ, 1999/10/EÜ, 2002/67/EÜ, 2004/77/EÜ ja määrus (EÜ) nr 608/2004.

- **Õiguslik alus**

Artikkel 95.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse, kui ettepanek ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriigid ei saa ettepaneku eesmäärke täielikult täita järgmistel põhjustel.

Toidu märgistamine kaitseb tarbijaid ja annab neile teavet otsuste tegemiseks. Ollakse seisukohal, et ELi tasandi meetmed annaksid paremaid tulemusi kui liikmesriikide üksikud meetmed, sest:

- (i) ühtlustatud lähenemisviis võib lihtsustada kas riikidevaheliselt või kogu ühenduses tegutsevate toidutööstusettevõtjate halduskoormust ning
- (ii) ühtsed meetmed tagavad miinimumstandardid kogu ühenduse piires ja vähendavad ELi kodanike vahelist ebavõrdsust. Erinevad märgistusnõuded võivad kahjustada praegusi ühisturuvõimalusi toiduahela puhul ja mõjutada oluliselt kaubandust, kui arvestada ühendusesisese kaubanduse suurt mahtu, mis 2003. aastal moodustas rohkem kui 75 % kogu kaubandusest ja ulatus umbes 120 miljardi euron. Ühe toiduainetööstuse uuringu kohaselt eksportis 65 % ettevõtjaid oma toodangut teistesse liikmesriikidesse ning rohkem kui 60 % uuringus osalejaist pooldas toidu üldise märgistamise ühtlustamist Euroopa õigusaktides.

Ühenduse meetmete keskne idee on toidu märgistamise tingimuste kehtestamine kogu EL piires ning liikmesriigid ei saa seda ükshaaval korralikult teha, kui eeldatakse ühise siseturu sujuvat toimimist. Mis puudutab kohaldatava määruse üksikasju, siis esitatakse nende väljatöötamiseks ja jõustamiseks paremini kaasav ja paindlikum moodus, milleks on riiklike märgistussüsteemide väljatöötamise juhtimismudel.

Ühenduse meetmetega saavutatakse ettepaneku eesmärgid paremini järgmistel põhjustel.

Kogemused näitavad, et liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada ühtlustatud ühisturgu ning EL saab tarbijatele teabe esitamiseks paremini ja tõhusamalt tegutseda. Uus ettepanek jätab ruumi ka pehmema sekkumismehhanismi jaoks riikide ja ELi tasandil.

Ühenduse pädevust kasutatakse, et võtta täielikult arvesse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, teadvustades, et teatavates aspektides ei pruugi märgistuse täielik ühtsus kogu ELis olla ainus ja parim viis soovitud eesmärkide saavutamiseks. Vastupidi, see vähendaks võimalust kohandada kehtivaid eeskirju kiiresti muutuvate vajaduste ja asjaoludega.

Ühtlustamine nähakse ette pakendatud toidu suhtes, mis võib moodustada ühendusesisese kaubanduse osa. Liikmesriigid võivad kehtestada eeskirju, kui kaubad ei osale ühendusesiseses kaubanduses, näiteks pakendamata toidu ning tootlustusettevõtjate pakutava toidu kohta.

Seetõttu on ettepanek subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Ettepanek ühtlustab toidu märgistamist käsitlevate horisontaalsete sätete reguleerivat raamistikku ja aitab sel moel kaasa tarbijakaitsele, tagades, et tarbijad saavad asjakohast teavet, mis aitab neil teha teadlikke, ohutuid, tervislikke ja säästvaid valikuid. Kavandatud meetmed on piisavad, et saavutada eesmärk, mis võimaldab tarbijail teha teadlikke valikuid ning tagab siseturu sujuva toimimise. Samal ajal ei kehtestata nendega üleliigset või põhjendamatu koormust.

Ühtlustamata jätmise tulemuseks oleks riiklike eeskirjade vohamine, mis põhjustaks suuremat koormust tööstusele ja ebaselgust tarbijatele. Finantskoormus on viidud miinimumini, sest enamik sätteid on juba olemas ning uute nõuete puhul antakse tootjaile piisavalt aega, et lisada needmärgistuse korrapärase muutmise käigus.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusakt(id): määrus, ühisreguleerimine.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el.

Olemasolevad eeskirjad on üldiselt ettekirjutavat laadi ning jätavad liikmesriikidele veidi paindlikkust üksnes nende kohaldamisel. Direktiiv oleks kaasa toonud ebajärjekindla lähenemisviisi ühenduses ning põhjustanud ebakindlust nii tarbijatele kui ka tööstusele. Määrusega esitatakse järjepidev lähenemisviis, mida tööstus saab järgida, ja vähendatakse tööstuse halduskoormust, sest ettevõtted ei pea end kurssi viima liikmesriikide üksikeeskirjadega. Suunised, isereguleeriv või vabatahtlik lähenemisviis oleks viinud ebajärjekindluseni ja tarbijale esitatava teabe hulga võimaliku vähenemiseni, mis ei oleks vastuvõetav. On aga õigusaktide aspekte, mille puhul peeti sobivaks paindlikumat lähenemisviisi ning nende aspektide suhtes töötatakse ettepaneku eelnõus välja alternatiivne, mittesiduvatel õigusaktidel ja vabatahtlikel kohustustel põhinev juhtimisvorm.

4. MÕJU EELARVELE

Puudub.

5. TÄIENDAV TEAVE

- **Simulatsioon, katsejärg ja üleminekuperiood**

Ettepaneku jaoks on ette nähtud üleminekuperiood.

- **Lihtsustamine**

Ettepaneku rakendamine lihtsustab õigusakte.

Määruse kui õigusakti kasutamine toetab lihtsustamisesmärki, sest see tagab, et kõik osalised järgivad samaaegselt samu eeskirju.

Direktiivi 2000/13/EÜ ühendamine toitumisalase teabega märgistamist käsitleva direktiiviga 90/496/EMÜ üheks aktiks lihtsustab reguleerivat raamistikku. Lisaks sellele lihtsustab ettepanek õigusakti 2000/13/EÜ struktuuri, sõnastades uuesti ja asendades toiduainete märgistamist käsitlevate olemasolevate horisontaalsete õigusaktide juba kehtivaid sätteid. Teatavaid konkreetseid poliitikaküsimusi käsitledes aitab ettepanek oluliselt kaasa õigusakti täitmisele ja tagab sidusrühmadele suurema selguse.

Ettepanek on osa komisjoni käimasolevast kavast ühenduse õigustiku ajakohastamisel ja lihtsustamisel ning kuulub komisjoni töö- ja õigusloomekavas viite 2006/SANCO/001 alla.

- **Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine**

Ettepaneku vastuvõtmise korral tunnistatakse kehtivad õigusaktid kehtetuks.

- **Uuestisõnastamine**

Ettepanek kätkeb uuestisõnastamist.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatav õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust, mistõttu tuleks seda laiendada ka EMP suhtes.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

Määrusega nähakse ette alus kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks toidu valdkonnas, kehtestades toidualast teavet käsitlevate õigusnormide üldpõhimõtted ja nõuded (II ja III peatükk).

IV peatükk (kohustuslik teave) lihtsustab olemasolevaid õigusakte, säilitades märgistuse peamised kohustuslikud üksikasjad. Kuna mõisted ja üksikasjalikud või erieeskirjad on viidud lisadesse, on teksti lihtsam jälgida ja muuta.

Selgitatakse päritolumärgistuse üksikasju käsitlevaid eeskirju.

IV peatüki 3. jaos määratakse täpselt kindlaks toitumisalane teave ja muudetakse kohustuslikuks energiasisalduse ning rasva, küllastunud rasvhapete sisalduse, süsivesikute sisalduse viitega suhkrusisaldusele ja soola sisalduse esitamine märgistuses ning nõutakse selle teabe esitamist märgistuse kõige nähtavamal osal.

VII peatükis luuakse toidualase teabega seonduvate riiklike märgistussüsteemide juhtimismudel, et toetada liikmesriikide tasandil interaktiivset ja järjepidevat teabevahetuse protsessi, mis võimaldab parimate tavade alusel koostatud riiklike mittesiduvate märgistussüsteemide väljatöötamist. Ühenduse tasandil toetab ja organiseerib liikmesriikide vahelist teabevahetust komisjon, samuti toetab ja organiseerib komisjon enda ja liikmesriikide vahelist tegevust, mis on seotud riiklike märgistussüsteemide väljatöötamisega.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikliga 153 nähakse ette, et ühendus aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mida ta võtab vastavalt asutamislepingu artiklile 95.
- (2) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning aitab oluliselt kaasa kodanike tervise ja heaolu parandamisele ning nende sotsiaalsete ja majanduslike huvide kaitsmisele.
- (3) Et saavutada tarbijate tervise kaitse kõrge tase ja tagada nende õigus saada teavet, tuleb tagada, et tarbijad saaksid asjakohast teavet tarbitava toidu kohta. Tarbijate valikuid võivad muu hulgas mõjutada ka tervisest tulenevad, majanduslikud, keskkonnavalused, sotsiaalsed ja eetilised kaalutlused.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 178/2002 (28.1.2002), millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused⁴, nähakse ette, et toidualaste õigusnormide üldpõhimõtete hulka kuulub lähtekohtade sätestamine tarbijatele teadlike valikute tegemiseks seoses tarvitatava toiduga ning igasuguse tarbijat eksitava tegevuse ärahoidmine.

¹ ELT C xxx, xx.xx.xxxx, lk xx.

² ELT C xxx, xx.xx.xxxx, lk xx.

³ Euroopa Parlamendi arvamus, nõukogu ... ühine seisukoht.

⁴ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul⁵, hõlmab tarbijatele teabe esitamise teatavaid aspekte, eelkõige eesmärgiga hoida ära eksitavat tegevust ja teabe esitamata jätmist. Ebaausaid kaubandustavasid käsitlevaid üldpõhimõtteid tuleks täiendada erieeskirjadega, mis käsitlevad toidualase teabe esitamist tarbijatele.
- (6) Kõikidele toiduainetele kohaldatavad ühenduse toidu märgistamise eeskirjad on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta⁶. Enamik selle direktiivi sätteid pärineb 1978. aastast ja seetõttu tuleks neid ajakohastada.
- (7) 24. septembri 1990. aasta direktiivis 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta⁷ sätestatakse toitumisalase teabe sisu ja esitamine seoses pakendatud toiduainetega. Toitumisalase teabe lisamine on vabatahtlik, välja arvatud juhul, kui toidu kohta esitatakse toitumisalane väide. Enamik selle direktiivi sätteid pärineb 1990. aastast ja seetõttu tuleks neid ajakohastada.
- (8) Üldised märgistusnõudeid täiendavad mitmed sätted, mida kohaldatakse konkreetsetel asjaoludel kõikide toiduainete suhtes või teatavat liiki toidu suhtes. Lisaks sellele on mitmeid erieeskirju, mida kohaldatakse konkreetsete toiduainete suhtes.
- (9) Ehkki olemasolevate märgistamist käsitlevate õigusaktide algsed eesmärgid ja põhiosad endiselt kehtivad, on vaja neid ühtlustada, et tagada nende lihtsam järgimine ja see, et need oleksid sidusrühmadele paremini arusaadavad; samuti tuleb neid õigusakte ajakohastada, et võtta arvesse toidualase teabe valdkonna arenguid.
- (10) Toitumise ja tervise vahelise seose ning isiklikele vajadustele sobiva toiduvaliku vastu valitseb avalik huvi. Komisjoni valges raamatus „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimumustega tegelemise Euroopa strateegia”⁸ märgiti, et toitumisalase teabega märgistamine on oluline vahend, mis teavitab tarbijaid toiduainete koostisest ja aitab neil teha teadlikku valikut. ELi tarbijapoliitika strateegias aastateks 2007–2013 on rõhutatud, et tarbijate teadlike valikute soodustamine on oluline nii tõhusa konkurentsi tekke kui ka tarbijate heaolu seisukohast. Teadmised toitumise põhimõtete kohta ja asjakohane toitumisalane teave toiduainetel aitaksid tarbijat teadlike valikute tegemisel oluliselt.
- (11) Õiguskindluse tugevdamiseks ning jõustamise ratsionaalsuse ja järjekindluse tagamiseks on asjakohane direktiivid 90/496/EMÜ ja 2000/13/EÜ kehtetuks tunnistada ja asendada need ühe määrusega, mis tagab kindlustunde nii tarbijatele kui ka tööstusele ja vähendab halduskoormust.

⁵ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁶ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/142/EÜ (ELT L 368, 23.12.2006, lk 110).

⁷ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/120/EÜ (ELT L 333, 20.12.2003, lk 51).

⁸ KOM(2007) 279.

- (12) Selguse huvides on asjakohane kehtetuks tunnistada ja sellesse määrusesse kaasata teised horisontaalsed õigusaktid, nimelt komisjoni 15. aprilli 1987. aasta direktiiv 87/250/EMÜ lõpptarbijale müüdavate alkoholsete jookide mahuprotsendilise alkoholisisalduse märkimise kohta⁹, komisjoni 18. novembri 1994. aasta direktiiv 94/54/EÜ, mis käsitleb muude kui nõukogu direktiivis 79/112/EMÜ nimetatud kohustuslike üksikasjade esitamist teatavate toiduainete märgistuses¹⁰, komisjoni 8. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/10/EÜ, millega toiduainete märgistamise osas nähakse ette erandid nõukogu direktiivi 79/112/EMÜ artiklist 7¹¹, komisjoni 18. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/67/EÜ kiniini ja kofeiini sisaldavate toiduainete märgistamise kohta¹², komisjoni 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 608/2004, mis käsitleb toidukaupade ja toidukaupade koostisosade märgistamist, millele on lisatud fütosterool, fütosteroolseid, fütostanool ja/või fütostanoolseid¹³ ning komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/77/EÜ, millega muudetakse direktiivi 94/54/EMÜ mõnede glütsürrisiinhapet ja selle ammooniumsoola sisaldavate toiduainete märgistamise osas¹⁴.
- (13) Toidualast teavet reguleerivate ühenduse ja riiklike meetmete jaoks selge raamistiku ja ühise aluse loomiseks on vaja kehtestada ühised mõisted, põhimõtted, nõuded ja menetlused.
- (14) Et järgida põhjalikku ja järk-järgulisele arengule toetuvat lähenemist tarbijatele nende tarbitava toidu kohta esitatava teabe puhul, oleks vaja toidualast teavet käsitlevate õigusnormide laiemat käsitlust, mis hõlmaks üld- ja erieeskirju, samuti toidualase teabe laiemat käsitlust, mis hõlmaks ka muul moel kui märgistusel esitatavat teavet.
- (15) Ühenduse eeskirju kohaldatakse ainult ettevõtetele, kelle tegevuse puhul on täheldatav teatav järjepidevus ja teatav organisatoorne tase. Selline tegevus nagu aeg-ajalt toiduga kauplemine, selle pakkumine või müük eraisikute poolt heategevusüritustel või kohalikel laatadel või kogunemistel ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse.
- (16) Toidualast teavet käsitlevad õigusnormid peaksid olema piisavalt paindlikud, et võtta arvesse tarbijate uusi teabevajadusi ning tagada tasakaal siseturu kaitse ja eri liikmesriikide tarbijate erinevate arusaamade vahel.
- (17) Kohustusliku toidualase teabe nõudmise esmane põhjendus peaks olema, et tarbijail võimaldatakse toit identifitseerida ja toitu asjakohaselt kasutada ning teha valikuid, mis vastavad isiklikele toitumisvajadustele.
- (18) Et toidualast teavet käsitlevaid õigusnorme saaks kohandada tarbija muutuvate teabevajadustega, peaks kohustusliku toidualase teabe vajalikkust kaaludes arvesse võtma ka enamiku tarbijate laialt väljendatud huvi teatava teabe avalikustamise vastu.

⁹ EÜT L 113, 30.4.1987, lk 57.

¹⁰ EÜT L 300, 23.11.1994, lk 14. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/77/EÜ (ELT L 162, 30.4.2004, lk 76).

¹¹ EÜT L 69, 16.3.1999, lk 22.

¹² EÜT L 191, 19.7.2002, lk 20.

¹³ ELT L 97, 1.4.2004, lk 44.

¹⁴ ELT L 162, 30.4.2004, lk 76.

- (19) Uusi kohustuslikke toidualase teabe nõudeid tuleks aga kehtestada üksnes juhul, kui need on vajalikud, lähtudes subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja jätkusuutlikkuse põhimõttest.
- (20) Toidualase teabe eeskirjad peaksid keelama sellise teabe kasutamise, mis võib tarbijat eksitada või toidule raviomadusi omistada. Et kõnealune keeld oleks tõhus, tuleks seda kohaldada ka toidu reklaamile ja esitlemisele.
- (21) Et vältida käitlejate toidualase teabe alast vastutust käsitlevate eeskirjade killustumist, on asjakohane toidukäitlejate sellealast vastutust selgitada.
- (22) Tuleks koostada loetelu kogu kohustuslikust teabest, mis tuleks põhimõtteliselt esitada kõikidel lõpptarbijale ja toitlustusettevõtjatele mõeldud toitudel. Loetelus tuleks säilitada olemasolevate õigusaktidega juba nõutav teave, eeldusel et tegemist on üldiselt väärtusliku tarbijatele suunatud teavet käsitleva õigustikuga.
- (23) Et võtta arvesse toidualase teabe valdkonnas toimunud muutusi ja arengut, tuleks ette näha sätted, millega antakse komisjonile volitused muuta kohustusliku teabe loetelu kas andmete lisamise või eemaldamise teel ning selleks, et võimaldada teatavaid andmeid esitada alternatiivsete vahendite abil. Konsulteerimine sidusrühmadega peaks hõlbustama toidualase teabega seotud nõuete õigeaegset ja sihipärast muutmist.
- (24) Teatavad koostisosad või muud ained, mida toidu tootmisel kasutatakse ja mis säilivad toidus, põhjustavad tarbijatel allergiat või talumatust ning mõned neist ohustavad tarbijate tervist. On oluline anda teavet lisaainete, abiainete ja muude allergeenilise toimega ainete sisalduse kohta, et võimalda toiduallergia või talumatusega tarbijail teha teadlikke ja ohutuid otsuseid.
- (25) Toidu märgistus peaks olema selge ja arusaadav, et abistada tarbijaid, kes soovivad teha teadlikumaid toidu- ja toitumisvalikuid. Uuringute andmetel on loetavus oluline tegur, mis suurendab võimalust, et märgistusel olev teave võib selle lugejaid mõjutada, ning väike kirja suurus on üks peamisi põhjusi, miks tarbijad toiduainete märgistusega rahul ei ole.
- (26) Et tagada toidualase teabe esitamine, on vaja arvestada kõiki tarbijatele toidu tarnimise viise, sealhulgas toidu müüki kaugsidevahendite abil. Ehkki on selge, et kaugmüügi teel tarnitav toit peab vastama samadele teabe esitamise nõuetele kui poes müüdav toit, on vaja selgitada, et sellistel juhtudel peaks asjakohane kohustuslik toidualane teave olema kättesaadav enne ostu tegemist.
- (27) Eesmärgiga esitada tarbijaile teadliku valiku tegemiseks vajalikku toidualast teavet, tuleks ka alkoholsete segujookide puhul esitada teave nende koostisosade kohta.

- (28) Samuti on oluline, et tarbijatele esitataks teavet muude alkoholsete jookide kohta. Ühenduse erieeskirjad on juba kehtestatud veinide märgistamise kohta. Nõukogu 17. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1493/1999 (veinituru ühise korraldamise kohta)¹⁵ nähakse ette põhjalik tehniliste standardite komplekt, mis hõlmab kõiki veinivalmistustavasid, nende tootmisviise, veinide esitlemise ja märgistamise vahendeid, tagades seega, et kõik ahela etapid on kaetud ning et tarbijad on kaitstud ja nõuetekohaselt informeeritud. Eelkõige kirjeldatakse selles õigusaktis täpselt ja põhjalikult aineid, mida tõenäoliselt tootmisprotsessi käigus kasutatakse ning nende ainete kasutamise tingimusi, mis on esitaud lubatud veinivalmistustavade ja -menetluste loetelus; igasugune loetelust väljapoole jääv tegevus on keelatud. Seega on selles etapis asjakohane veinid koostisosade loetelu esitamise kohustustest vabastada ja esitada veinide puhul toitumisalane teave. Et tagada ühtne lähenemine ja samasus veini puhul kohaldatavate tingimustega, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr ... (piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitsmise kohta ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 1576/89 kehtetuks tunnistamise kohta)¹⁶ artikli 2 lõikes 1 osutatud õlle ja piiritusjookide puhul kohaldada samasugust erandit. Komisjon koostab siiski pärast viie aasta möödumist käesoleva määruse jõustumisest aruande ning võib vajaduse korral teha ettepaneku käesoleva määrusega seotud erinõuete kehtestamiseks.
- (29) Märge toidu päritoluriigi või lähtekoha kohta tuleks esitada alati, kui selle puudumine võiks tarbijat eksitada toote tegeliku päritoluriigi või lähtekoha suhtes. Muudel juhtudel on päritoluriiki või lähtekohta näitava teabe esitamine jäetud toidukäitleja pädevusse. Igal juhul peaks märge toidu päritoluriigi või lähtekoha kohta olema esitatud nii, et tarbijat ei peteta ning see teave tuleks esitada selliste selgelt määratletud kriteeriumide alusel, mis tagavad tööstusele võrdsed võimalused ja parandavad tarbijate arusaamist toidu päritoluriigi või lähtekoha kohta esitatud teabest. Neid kriteeriume ei kohaldata toidukäitleja nime või aadressiga seonduva märgistuse puhul.
- (30) Mõnedel juhtudel, et juhtida tarbijate tähelepanu toote kvaliteedile ja Euroopa Liidus kehtivatele tootestandarditele, võivad toidukäitlejad soovida märkida toidu päritoluks Euroopa Ühenduse. Ka selline märgistus peab vastama ühtlustatud kriteeriumidele.
- (31) Euroopa ühenduse mittesooduspäritolu reeglid on sätestatud nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik¹⁷, ja selle rakendussätetega komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruses (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik¹⁸. Et määrata toidu päritolu käesoleva määruse raames, tuleks eelistada tuginemist nendele päritolureeglitele. Toidu päritoluriigi määratlemine tugineb neile reeglitele ja on kaubandusettevõtetele ja haldusasutustele tuttav ning see peaks lihtsustama nende põhimõtete rakendamist.

¹⁵ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1.

¹⁶ ELT L ..., ..., lk ...

¹⁷ EÜT L 302, 19.10.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

¹⁸ EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 883/2005 (ELT L 148, 11.6.2005, lk 5).

- (32) Toitumisalane tekst toidu kohta käsitleb toidu energiasisaldust ja teatavate toitainete sisaldust toidus. Toitumisalase teabe kohustuslik esitamine peaks abistama avalikkusele suunatud toitumisõpetuse alaste meetmete rakendamist ja toetama teadlikku toidu valikut.
- (33) Komisjoni valges raamatus „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimumustega tegelemise Euroopa strateegia” rõhutati teatavaid rahvatervise seisukohast olulisi toitumisalaseid tegureid. Sellepärast on asjakohane, et kohustuslikule toitumisalasele teabele esitatavad nõuded neid tegureid arvesse võtaksid.
- (34) Tarbijad ei ole üldiselt teadlikud alkohoolsete jookide tarbimise võimalikust kaasmõjust oma igapäevasele toitumisele. Sellepärast on asjakohane tagada, et esitataks teave eelkõige alkohoolsete segujookide toitainete sisalduse kohta.
- (35) Ühenduse õigusaktide järjekindluse ja sidususe huvides peaks toitumis- ja tervisealaste väidete vabatahtlik lisamine toidu märgistusele olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta¹⁹.
- (36) Et vältida tööstuse asjatut koormamist, on asjakohane vabastada teatavat liiki toidud (töötlemata toiduained või toiduained, mille puhul toidualane teave ei määra tarbija valikuid) kohustuslikust toitumisalase teabega märgistamisest, seda välja arvatud juhul, kui sellise teabe esitamine on ette nähtud ühenduse muude õigusaktidega.
- (37) Esitatav teave peaks olema lihtne ja hõlpsasti mõistetav, et see oleks keskmisele tarbijale meelepärane, täidaks oma kasutuselevõtu eesmärgi ja arvestaks olemasolevate toitumisalaste teadmiste taset. Uuringute andmetel on tarbijad arvamusel, et märgistuse kõige nähtavamal osal või „pakendi esiküljel” olev teave on ostmise suhtes otsuse tegemisel kasulik. Sellepärast peaks kõnealune teave olema märgistuse kõige nähtavamal osal, et tarbijad toitu ostes peamist toitumisalast teavet hõlpsasti näeksid.
- (38) Viimasel ajal mõnes liikmesriigis ja mõne toiduainetetööstuse sektori poolt kasutusele võetud toitumisalase teabe väljendamise uudne viis – mitte kujul 100 g / 100 ml/portsjoni kohta – on näidanud, et tarbijaile selline süsteem meeldib, sest selle abil saab kiiresti teha teadlikke otsuseid. Kogu ühenduses puuduvad aga andmed selle kohta, kuidas keskmine tarbija mõistab ja kasutab teabe alternatiivseid väljendusviise. Sellepärast on asjakohane võimaldada erinevate märgistussüsteemide väljatöötamist ja uuringute jätkamist tarbijate arusaamade kohta erinevates liikmesriikides, et vajaduse korral kasutusele võtta ühtlustatud süsteem.
- (39) Märgistuse kõige nähtavamal osal ja hõlpsasti äratuntaval kujul esitatud toitainete koguseid ja võrdlevaid näitajaid käsitlev tekst, mille alusel saab hinnata toidu toiteomadusi, peaks moodustama tervikuna toitumisalase teabe ja seda ei peaks käsitlema üksikute väidete rühmana.

¹⁹ ELT L 404, 30.12.2006, lk 9. Määrust on viimati muudetud...

- (40) Kogemused näitavad, et paljudel juhtudel halvendab vabatahtliku toidualase teabe esitamine kohustusliku toidualase teabe selgust. Sellepärast tuleks ette näha kriteeriumid, mis aitaksid toidukäitlejatel ja täitevasutustel luua tasakaal kohustusliku ja vabatahtliku toidualase teabe esitamise vahel.
- (41) Liikmesriikidele peaks tegelikest kohalikest tingimustest ja oludest olenevalt jääma õigus kehtestada eeskirju, mis käsitlevad teabe esitamist pakendamata toidu kohta. Ehkki sellistel juhtudel on tarbijate nõudlus muu teabe järele piiratud, peetakse teavet võimalike allergeenide kohta väga oluliseks. On tõendeid selle kohta, et enamik toiduallergiaga seotud intsidente seostub pakendamata toiduga. Sellepärast tuleks tarbijatele kõnealust teavet alati esitada.
- (42) Liikmesriikidel ei tohiks olla võimalust võtta käesoleva määrusega ühtlustatavas valdkonnas vastu muid sätteid peale käesolevas määruses sätestatute, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on konkreetselt osutatud teisiti.
- (43) Toidualast teavet reguleerivad eeskirjad peaksid suutma kohaneda kiiresti muutuva sotsiaalse, majandus- ja tehnoloogilise keskkonnaga.
- (44) Toidualase teabe teatavate aspektide puhul, mis aitavad kaasa uuenduslike ja kaasaegsete kaubandustavade arengule, tuleb läbi viia piisavalt katseid ja tarbijauuringuid ning esitada kindlaid tõendeid parimate märgistussüsteemide kohta. Sellepärast peaksid toidualast teavet käsitlevad ühenduse õigusnormid sellistel juhtudel piirduma tarbijakaitse ja teabe taset kindlaksmääravate kohustuslike põhinõuetega ning võimaldama nende nõuete täitmisel paindlikkust viisil, mis on vastavuses siseturu sätetega.
- (45) Tagamaks, et üksikasjalikud toidualast teavet käsitlevad nõuded koostatakse ja kehtestatakse järk-järgult ja et need tuleneksid parimatest tavadest, peaksid ühenduse ja riikide tasandil olema paindlikud mehhanismid, mis põhinevad avatud ja läbipaistval avalikul arutelul ning suure hulga representatiivsete sidusrühmade pideval suhtlusel. Need mehhanismid võivad viia riiklike mittesiduvate märgistussüsteemide väljatöötamiseni, mis tugineb põhjalikele tarbijauuringutele ja sidusrühmadega peetavatele ulatuslikele konsultatsioonidele. Tuleks välja töötada ka tarbijatele suunatud mehhanismid, mis aitaksid tarbijatel riikliku märgistussüsteemi alusel märgistatud toitu identifitseerida kas identifitseerimisnumbri või mõne sümboli abil.
- (46) Erinevates liikmesriikides saavutatud tulemuste järjekindluse tagamiseks on vaja edendada pidevat parimate tavade vahetamist ja kogemuste jagamist liikmesriikide ja komisjoni vahel ning edendada sidusrühmade osalust selles tegevuses.
- (47) Liikmesriigid peaksid teostama ametlikku kontrolli, et tagada käesoleva määruse järgimine kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.

- (48) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1924/2006 ja määruses (EÜ) nr 1925/2006 (vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta)²⁰ sisalduvaid viiteid direktiivile 90/496/EMÜ tuleks ajakohastada, et võtta arvesse käesolevat määrust. Seega tuleks määruseid (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 vastavalt muuta.
- (49) Et võimaldada huvitatud isikutel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel esitada oma toodetel toitumisalast teavet, tuleks toitumisalast teavet kohustuslikuks muutvaid meetmeid kohaldada järk-järgult ja pikemate üleminekuperioodide jooksul ning mikroettevõtetele tuleks ette näha täiendav üleminekuperiood.
- (50) Kuna liikmesriigid ei suuda võetavate meetmete eesmärgke küllaldaselt määral täita ning seetõttu on need paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (51) Protseduuri lihtsustamiseks ja kiirendamiseks peaks komisjoni ülesandeks jääma tehnilist laadi rakendusmeetmete vastuvõtmine.
- (52) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused²¹.
- (53) Komisjonile tuleks anda eelkõige volitus muuta ja ajakohastada käesoleva määruse lisasid. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid ning täiendada käesolevat määrust uute vähem oluliste sätete lisamisega, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (54) Kiireloomulisuse tõttu on vajalik kohaldada otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikes 6 sätestatud kiirmenetlust käesoleva määruse II ja III lisa muudatuste vastuvõtmiseks,

²⁰ ELT L 404, 30.12.2006, lk 26.

²¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega luuakse alus kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks toidualase teabe valdkonnas, võttes arvesse tarbijate seisukohtade ja teabevajaduse erinevusi ning tagades samas siseturu sujuva toimimise.
2. Käesolevas määruses sätestatakse toidualast teavet, eelkõige toidu märgistamist, reguleerivad üldpõhimõtted, nõuded ja vastutus. Samuti sätestatakse selles vahendid, mille abil tagada tarbijate õigus teavet saada ja toidualase teabe esitamise kord, võttes arvesse vajadust tagada piisav paindlikkus selleks, et reageerida uutele arengusuundadele ja teabega seotud nõuetele.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse toiduahela kõigi etappide suhtes, mille puhul toidukäitlemisettevõtjate tegevus on seotud toidualase teabe esitamisega tarbijatele.

Seda kohaldatakse igasuguse lõpptarbijatele ette nähtud toidu suhtes, sh toitlustusettevõtete poolt tarnitav toit ja toitlustusettevõtetele tarnimiseks ette nähtud toit.
4. Käesolevat määrust kohaldatakse ilma et see piiraks ühenduse konkreetsete õigusaktidega teatava toidu suhtes ette nähtud märgistamisalaste nõuete kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - (a) „toit”, „toidualased õigusnormid”, „toidukäitlemisettevõtja”, „toidukäitleja”, „jaemüük”, „turuleviimine” ja „lõpptarbija”, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 ja artikli 3 lõigetes 1, 2, 3, 7, 8 ja 18;
 - (b) „töötlemine”, „töötlemata tooted” ja „töödeldud tooted”, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29.aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 852/2004 (toiduainete hügieeni kohta)²² artikli 2 lõike 1 punktides m, n ja o;

²² ELT L 139, 30.4.2004, lk 1.

- (c) „lisaained” ja „abiained”, mis on määratletud nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/107/EMÜ (inimtarbimiseks ettenähtud toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)²³ artikli 1 lõikes 2 ja joonealuses märkuses nr 1;
- (d) „lõhna- ja maitseaine”, mis on määratletud nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiivi 88/388/EMÜ (toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)²⁴ artikli 1 lõike 2 punktis a;
- (e) „liha” ja „lihamass”, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktides 1.1 ja 1.14;
- (f) „väide”, „toitaine”, „muu aine”, „toitumisalane väide” ja „tervisealane väide”, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 1924/2006 artikli 2 lõikes 1 punktides 1–5.

2. Kohaldatakse ka järgmisi mõisteid:

- (a) „toidualane teave” – toitu käsitlev teave, mis tehakse lõpptarbijale teatavaks märgistuse, muu lisamaterjali või muude vahenditega, sh moodsate tehnoloogiliste vahenditega või verbaalse suhtlemisega. See ei hõlma Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivis 2000/31/EÜ (infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturu)²⁵ määratletud kommertsteadaandeid;
- (b) „toidualast teavet käsitlevad õigusnormid” – ühenduse sätted, mis reguleerivad toidualast teavet, ja eelkõige märgistamist, sh üldist laadi eeskirjad, mida kohaldatakse kõikide toitude suhtes või konkreetsete toitude suhtes ja eeskirjad, mida kohaldatakse ainult konkreetsete toitude suhtes;
- (c) „kohustuslik toidualane teave” – üksikasjad, mis tuleb ühenduse õigusaktide alusel lõpptarbijale esitada;
- (d) „toitlustusettevõte” – ettevõte (sh sõiduk või paikne või mobiilne lett), nagu näiteks restoran, söökla, kool ja haigla, kus äritegevuse käigus valmistatakse toitu lõpptarbija toitmiseks ja kus toit on ilma edasise töötlemiseta valmis tarbimiseks;
- (e) „pakendatud toit” – iga lõpptarbijale või toitlustusettevõtetele valmis kujul esitatav artikkel, mis koosneb toidust ning pakendist, millesse toit on pakitud enne müüki andmist, olenemata sellest, kas pakend ümbritseb toitu täielikult või osaliselt, kuid igal juhul sellisel viisil, mis ei võimalda pakendit avamata või muutmata selle sisu muuta.

²³ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27.

²⁴ EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61.

²⁵ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (f) „koostisosa” – toiduaine tootmisel või valmistamisel kasutatav mis tahes aine, sh lisaained, ja toidus kasutatavad ensüümid ja liitkoostisosa komponendid, mida valmistoodete – ka muudetud kujul – sisaldab; koostisosadeks ei peeta jääke;
- (g) „lähtekoht” – mis tahes koht, mis on märgitud kohaks, kust toodet tuuakse, ning see ei ole nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklites 23–26 määratletud päritoluriik;
- (h) „liitkoostisosa” – koostisosa, mis koosneb enam kui ühest koostisosast;
- (i) „märgistus” – silt, kaubamärk, tähis, kujundlik või muul viisil kirjeldav element, mis on toidu pakendile kirjutatud, trükitud, šablooni abil värvitud, reljeefselt sissepressitud, tembeldatud või selle külge kinnitatud;
- (j) „märgistamine” – mis tahes sõnad, üksikasjalikud andmed, kaubamärgid, margitoodete nimed, kujundlikud elemendid või sümbolid toidu kohta, mis on paigutatud mis tahes pakendile, dokumendile, sedelile, märgistusele või kaelaetiketile ja on kaasas selle toiduga või viitavad sellele toidule;
- (k) „märgistuse kõige nähtavam osa” – pakendi kõik sellised pinnad, mis on loetavad ühest vaatepunktist ning mis võimaldavad kiire ja lihtsa juurdepääsu märgistusel olevale teabele, nii et tarbija saab lugeda teavet, ilma et pakendit oleks vaja üht- ja teistpidi pöörata;
- (l) „juriidiline nimi” – toidu nimi, mis on ette nähtud selle toidu suhtes kohaldatavates ühenduse sätetes või selliste ühenduse sätete puudumise korral nimi, mis on ette nähtud selle toidu suhtes kohaldatavates selle liikmesriigi õigusaktides ja halduseeskirjades, kus toitu lõpptarbijale või tootlustusettevõtetele müüakse;
- (m) „tavapärane nimi” – nimi, mida aktsepteeritakse toidu nimena ilma, et seda oleks vaja liikmesriigis, kus seda müüakse, tarbijatele täiendavalt selgitada;
- (n) „kirjeldav nimi” – nimi, milles kirjeldatakse toitu ja vajaduse korral toidu kasutust, ning mis on piisavalt selge selleks, et tarbijad võiksid mõista toidu olemust ja eristada seda teistest toodetest, millega toitu võidakse segi ajada;
- (o) „esmane/esmased koostisosa(d)” – toidu olulised ja/või toidule iseloomulikud koostisosad;
- (p) „oluline/olulised koostisosa(d)” – toidu koostisosa, mis moodustab enam kui 50 % sellest toidust ;
- (q) „iseloomulik(ud) koostisosa(d)” – mis tahes toidu koostisosa, mida tarbijad tavaliselt seostavad selle toidu nimega ja mille puhul on enamasti nõutav koguse märkimine;
- (r) „põhinõuded” – nõuded, millega määratakse kindlaks vastav tarbijakaitse tase ja toidualase teabe hulk ning mis kehtestatakse ühenduse õigusaktiga, mis võimaldab välja töötada artiklis 44 osutatud riiklikud märgistussüsteemid;

- (s) „toidu minimaalse säilimisaja kuupäev” – kuupäev, milleni nõuetekohase ladustamise korral säilivad toidu konkreetset omadused ;
 - (t) „parimad tavad” – pädevate asutuste poolt kinnitatud normid, standardid, süsteemid, algatused või muud tegevused, mis on kogemuste ja uuringute põhjal osutunud kõige tõhusamaks valdava osa tarbijate puhul ja mida peetakse teiste poolt järgitavaks eeskujuks.
- 3. Käesoleva määruse mõistes osutab toidu päritoluriik toidu päritolule vastavalt päritolu määratlusele nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklites 23–26.
 - 4. Kohaldatakse ka I lisas sätestatud erimõisteid.

II PEATÜKK

TOIDUALASE TEABE ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 3 *Üldeesmärgid*

- 1. Toidualase teabe esitamisega püütakse tagada tarbijate tervise ja huvide kõrgetasemeline kaitse, luues vahendi, mille alusel lõpptarbijad saaksid teha teadlikke valikuid ja toituda turvaliselt, eelkõige pidades silmas tervisealaseid, majanduslikke, keskkonnavalaseid, sotsiaalseid ja eetilisi kaalutlusi.
- 2. Toidualast teavet käsitlevate õigusaktide eesmärk on saavutada ühenduses seaduslikult toodetud ja turustatud toidu vaba liikumine, võttes vajaduse korral arvesse vajadust kaitsta tootjate seaduslikke huvisid ja edendada kvaliteetsete toodete tootmist.
- 3. Kui toidualast teavet käsitlevates õigusaktides kehtestatakse uued nõuded, tuleb kaaluda vajadust kehtestada uute nõuete jõustumise järgselt üleminekuperiood, mille jooksul võib turule viia uutele nõuetele mittevastava märgistusega toitu ja mille jooksul sellise toidu varusid, mida on enne üleminekuperioodi lõppu turule viidud, võib müüa kuni varude lõppemiseni.

Artikkel 4 *Kohustuslikku toidualast teavet käsitlevad põhimõtted*

- 1. Kui toidualast teavet käsitlevate õigusaktidega nõutakse kohustuslikku toidualast teavet, hõlmab see teavet, mis kuulub eelkõige ühte järgmistest kategooriatest:
 - (a) teave toidu määratluse ja koostise, omaduste või muude iseloomulike tunnuste kohta;
 - (b) teave tarbijate tervise kaitse ja toidu ohutu kasutamise kohta. Eelkõige puudutab see järgmist teavet:

- (i) koostisosade omadused, mis võivad olla kahjulikud teatud tarbijarühmadele;
 - (ii) säilimisaeg, ladustamine ja ohutu kasutamine;
 - (iii) mõju tervisele, sh toidu kahjuliku ja ohtliku tarbimisega seotud ohud ja tagajärjed;
- (c) teave toiteomaduste kohta, et tarbijatel, sh eriliste toitumisalaste nõudmistega tarbijatel oleks võimalik teha teadlikke valikuid.
2. Otsuse tegemisel, kas kohustuslik toidualane teave on vajalik, võetakse arvesse tarbijate enamiku hulgas levinud vajadust konkreetse teabe järele, mida tarbijad väärtuslikuks peavad, või peetakse silmas üldtunnustatud kasu tarbijatele, mis võimaldab tarbijatel teha teadlikke valikuid.

Artikkel 5 **Nõupidamine ametiga**

Kõik toidualast teavet käsitlevad ühenduse meetmed, mis omavad tõenäoliselt mõju rahvatervisele, võetakse vastu pärast nõupidamist Euroopa Toiduohutusametiga.

III PEATÜKK

TOIDUALAST TEAVET KÄSITLEVAD ÜLDNÕUDED JA TOIDUKÄITLJATE VASTUTUS

Artikkel 6 **Põhinõue**

Mis tahes lõpptarbijale või toitlustusettevõtetele tarnimiseks mõeldud toidule lisatakse toidualane teave käesoleva määruse kohaselt.

Artikkel 7 **Õiglane teavitamine**

1. Toidualane teave ei tohi olla oluliselt eksitav, eelkõige:
- (a) toidu selliste iseloomulike tunnuste osas nagu toidu olemus, määratletus, omadused, koostis, kogus, säilivus, päritoluriik või lähtekoht, valmistus- või tootmismeetod;
 - (b) omistada toidule mõju või omadusi, mida toidul ei ole;
 - (c) anda mõista, et toit on eriomadustega, kui selliste omadustega on tegelikult kõik samalaadsed toidud;

2. Toidualane teave peab olema täpne, selge ja tarbijale kergesti arusaadav.
3. Kohaldades ühenduse õigusaktides ettenähtud erandeid loodusliku mineraalvee ja eritoiduks ettenähtud toiduainete suhtes, ei omistata toidualase teabega ühelegi toidule inimeste haigusi vältida aitavaid või ravivaid omadusi või tervendavat toimet ega viidata niisugustele omadustele.
4. Lõikes 3 osutatud keeldu kohaldatakse ka:
 - (a) reklaami suhtes;
 - (b) toidu esitlemise, eelkõige selle kuju, välimuse või pakendamise, kasutatud pakkematerjalide, järjestus- ja väljapanemisviisi suhtes;

Artikkel 8 **Vastutus**

1. Ilma, et see piiraks lõigete 3 ja 4 kohaldamist tagavad toidukäitlejad oma kontrolli all olevates ettevõtetes selliste toidualast teavet käsitlevate õigusnormide nõuete järgimise, mis on seotud nende tegevusega, ning kontrollivad nende nõuete täitmist.
2. Toidukäitlejad ei muuda oma kontrolli all olevas ettevõttes toidule lisatavat teavet, kui selline muutmine eksitaks lõpptarbijat või vähendaks muul moel tarbijakaitse taset, eelkõige tervise osas.
3. Toidukäitlejad, kes viivad esimest korda turule lõpptarbijale või toitlustusettevõttele tarnimiseks mõeldud toitu, tagavad toidualase teabe olemasolu ja korrektsuse vastavalt kohaldatavatele toidualast teavet käsitlevatele õigusnormidele.
4. Toidukäitlejad, kes tegelevad sellise jaemüügi või turustamisega, mis ei mõjuta toidualast teavet, kannavad hoolt selle eest, et oma tegevusala piires tagada kohaldatavate toidualast teavet käsitlevate nõuete olemasolu, eelkõige viisil, et nad ei tarni toitu, mille kohta nad spetsialistidena olemasoleva teabe põhjal teavad või eeldavad, et see ei vasta nõuetele.
5. Toidukäitlejad tagavad oma kontrolli all olevas ettevõttes, et teave pakendamata toidu kohta antakse edasi ettevõtjale, kes toidu vastu võtab, selleks, et vajaduse korral oleks võimalik lõpptarbijale anda artikli 9 lõike 1 punktides a–c ja f kirjeldatud kohustuslikku toidualast teavet.
6. Alljärgnevatel juhtudel tagavad toidukäitlejad oma kontrolli all olevas ettevõttes, et artikli 9 alusel nõutavad kohustuslikud andmed on esitatud välispakendil, millesse toitu turustamiseks pakendatakse, või toidu kohta esitatavates äridokumentides juhul, kui on võimalik tagada, et need dokumendid on kas lisatud vastavale toidule või saadeti enne tarnimist või tarnimise ajal:
 - (a) kui pakendatud toit on ette nähtud lõpptarbijale, kuid turustatud enne lõpptarbijale müümist ning müük toitlustusettevõttele ei ole toimunud kõnealusel etapil;

- (b) kui pakendatud toit on ette nähtud tarnimiseks toitlustusettevõtetele valmistamise, töötlemise või tükeldamise otstarbeks.

Olenemata lõigust 1 tagavad toidukäitlejad, et artikli 9 lõike 1 punktides a, f ja h osutatud andmed on olemas välispakendil, milles toitu turustatakse.

IV PEATÜKK

KOHUSTUSLIK TOIDUALANE TEAVE

1. JAGU

SISU JA ESITAMINE

Artikkel 9

Loetelu kohustuslikest andmetest

1. Vastavalt artiklitele 10–34 ja kui käesolevas peatükis sisalduvatest eranditest ei tulene teisiti, on järgmiste andmete märkimine kohustuslik:
 - (a) toidu nimi;
 - (b) koostisosade loetelu;
 - (c) II lisas loetletud mis tahes koostisosa, mis põhjustab allergiaid või talumatust, ja sellest saadud mis tahes ained;
 - (d) teatavate koostisosade või koostisosade kategooriate kogus;
 - (e) toidu netokogus;
 - (f) minimaalse säilimisaja kuupäev või tarbimise lõpptähtaeg;
 - (g) säilitamise või kasutamise mis tahes eritingimused;
 - (h) tootja, pakendaja või ühenduses registrisse kantud müüja nimi või ärinimi ja aadress;
 - (i) päritoluriik ja lähtekoht, kui nende märkimise puudumine võib tarbijat toidu tegeliku päritoluriigi või lähtekoha määramisel oluliselt eksitada, eriti kui toidule lisatud teave või märgistus tervikuna viitaks muidu sellele, et toit on pärit teisest riigist või kohast; sellistel juhtudel kohaldatakse artikli 35 lõigetes 3 ja 4 sätestatud eeskirju kooskõlas artikli 35 lõike 5 sätetega;
 - (j) kasutamishüvend, kui selleta ei ole võimalik toitu nõuetekohaselt kasutada;

- (k) jookide puhul, mille alkoholisisaldus on üle 1,2 mahuprotsenti, tegelik alkoholisisaldus mahuprotsentides;
- (l) teave toiteväärtuse kohta.
2. Lõikes 1 osutatud andmed märgitakse sõnade ja numbritega, välja arvatud juhul, kui tarbijaid on teavitatud ühe või mitme andme puhul teistest komisjoni poolt rakendusmeetmetega vastuvõetud väljendusviisidest. Kõnealused meetmed käesoleva määruse vähemoluliste sätete muutmiseks määruse täiendamise teel võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
3. Komisjon võib lõikes 1 osutatud kohustuslike andmete loetelu muuta. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 10

Täiendavad kohustuslikud andmed teatud toiduliikide või -kategooriate jaoks

1. Lisaks artikli 9 lõikes 1 loetletud andmetele sätestatakse III lisas täiendavad kohustuslikud andmed teatud toiduliikide või -kategooriate jaoks.
2. Komisjon võib III lisa muuta. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 11

Erandid kohustuslike andmete esitamise nõudest

Teatud liiki toidu või teatud kategooria toidu puhul võib komisjon erandjuhtudel ette näha erandeid artikli 9 lõike 1 punktidest b ja f tingimusel, et need erandid ei vähenda lõpptarbija ja tootlustusettevõtete piisavat informeeritust. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 12

Kaalud ja mõõdud

Artikli 9 kohaldamine ei piira kaalu ja mõõtu käsitlevaid ühenduse erisätteid.

Artikkel 13

Kohustusliku toidualase teabe kättesaadavus ja paigutus

1. Kohustuslik toidualane teave peab olema esitatud ja kergesti kättesaadav vastavalt käesolevale määrusele kõikide toitude puhul.
2. Pakendatud toidu puhul on kohustuslik toidualane teave pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel.

3. Komisjon võib ette näha teatud kohustuslike andmete esitamise muul viisil kui selle esitamisenä pakendil või märgistusel, tingimusel et käesoleva määruse II peatükis sätestatud üldpõhimõtted ja nõuded on täidetud. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
4. Pakendamata toidu puhul kohaldatakse artikli 41 sätteid.

Artikkel 14 **Kohustuslike andmete esitamine**

1. Ilma et see piiraks ühenduse teatavate õigusnormide kohaldamist konkreetse toidu puhul artikli 9 lõike 1 punktides a–k loetletud nõuete osas, trükitakse artikli 9 lõikes 1 loetletud kohustuslikud andmed, kui need on esitatud pakendil või sellele lisatud märgitusel, pakendile või märgistusele vähemalt 3 mm tähemärgisuurusega tähtedes ning esitatakse selliselt, et selge kontrast trükiteksti ja tausta vahel on tagatud.
2. Artikli 9 lõike 1 punktides a, e ja k loetletud andmed esitatakse samal väljal.
3. Komisjon võib vastu võtta kohustuslike andmete esitamise üksikasjalikud eeskirjad ja eeskirjad lõikes 2 osutatud nõuete laiendamise kohta täiendavate kohustuslike andmetega artiklites 10 ja 38 osutatud teatud kategooriasse või liiki kuuluva toidu puhul. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
4. Lõikes 1 osutatud minimaalset tähemärgi suurust ei kohaldata juhtudel, kui toidu pakendi või ümbrise suurus on väiksem kui 10 cm².
5. Lõiget 2 ei kohaldata artikli 17 lõigetes 1 ja 2 osutatud toitude puhul.
6. Kohustuslik toidualane teave märgitakse tähelepanu äratavasse kohta hästi nähtavalt, selgesti loetavalt ja vajaduse korral püsikindlalt. Seda ei tohi mingil viisil peita, varjata, kahjustada või segada muu teksti- või kujundlike elementidega või mis tahes muu vahepeale lisatud materjaliga.

Artikkel 15 **Kaugmüük**

Ilma, et see piiraks artiklis 9 sätestatud teabealaste nõuete kohaldamist ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivi 97/7/EÜ (tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral)²⁶ artiklis 2 määratletud sidevahendite kaudu müügiks pakutavate toitude puhul:

- (a) peab kohustuslik toidualane teave olema kättesaadav enne ostu sooritamist ning see olema näha materjalides, mis toetavad kaugmüüki, või tuleb seda esitada teiste sobivate vahendite kaudu;

²⁶ EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.

- (b) artikli 9 lõike 1 punktides d, f, g, h ja k ette nähtud andmete esitamine on kohustuslik ainult toidu kättetoimetamise ajal.

Artikkel 16
Keelenõuded

1. Ilma et see piiraks artikli 9 lõike 2 kohaldamist, esitatakse kohustuslik toidualane teave selle liikmesriigi tarbijatele arusaadavas keeles, kus toitu turustatakse.
2. Liikmesriik, kus toodet turustatakse, võib oma territooriumil ette näha andmete esitamise ühes või mitmes keeles ühenduse ametlike keelte hulgast.
3. Lõigetega 1 ja 2 ei välistata märgistamisandmete esitamist mitmes keeles.

Artikkel 17
Teatavate kohustuslike andmete esitamata jätmine

1. Korduvkasutamiseks mõeldud klaaspudelite puhul, mis on püsivalt märgistatud ja millel seetõttu ei ole märgistus- või kaelaetiketti, on kohustuslik märkida ainult artikli 9 lõike 1 punktides a, c, e, f ja l loetletud andmed.
2. Pakenditele või mahutitele suurima pindalaga alla 10cm² on pakendil või märgistusel kohustuslik esitada ainult artikli 9 lõike 1 punktides a, c, e ja f loetletud andmed. Artikli 9 lõike 1 punktis b osutatud andmed esitatakse teiste vahendite kaudu või tehakse kättesaadavaks tarbija taotluse korral.
3. Ilma, et see piiraks teiste kohustuslikku toitumisalast teavet nõudvate ühenduse õigusaktide kohaldamist, ei nõuta artikli 9 lõike 1 punktis l osutatud teabe esitamist IV lisas loetletud toitude puhul.

2. JAGU

ÜSIKASJALIKUD SÄTTED KOHUSTUSLIKE ANDMETE KOHTA

Artikkel 18
Toidu nimi

1. Toidu nimeks on selle juriidiline nimi. Sellise nime puudumise korral on toidu nimeks selle tavapärane nimi või kui see puudub või kui seda ei kasutata, esitatakse toidu kirjeldav nimi.
2. Erisätted toidu nime kasutamise kohta ja andmete kohta, mis sellele lisatakse, on sätestatud V lisas.

Artikkel 19
Koostisosade loetelu

1. Koostisosade loetelul on või sellele eelneb sobiv pealkiri, mis koosneb sõnast „koostisosa” või sisaldab sõna „koostisosa”. Koostisosade loetelu sisaldab kõiki toidu koostisosi, mis on esitatud kaalu järgi ning kahanevas järjestuses vastavalt nende kasutamisele toiduaine valmistamise ajal.
2. Koostisosad peavad olema tähistatud täpse nimetusega, vajaduse korral artiklis 18 ja V lisas ettenähtud korras.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamise tehnilised eeskirjad on sätestatud VI lisas.

Artikkel 20
Koostisosade loetelu esitamata jäätmine

Järgmiste toitude puhul ei nõuta koostisosade loetelu esitamist:

- (a) koorimata, tükeldamata või muul samalaadsel viisil töötlemata värske puu- ja köögivili, sh kartul;
- (b) gaseerveresi, kui kirjeldusest selgub, et toode on gaseeritud;
- (c) fermenteeritud äädikas, mis on saadud ainult ühe põhisaaduse töötlemisel tingimusel, et lisatud ei ole ühtegi muud koostisosa;
- (d) juust, või, fermenteeritud piim ja koor, millele ei ole lisatud muid koostisosi kui piimatooteid, tootmiseks hädavajalikke ensüüme ja mikroorganismide kultuure, või juustu puhul, v.a värske ja sulatatud juust, valmistamiseks vajalikku soola;
- (e) nõukogu määruses (EÜ) nr 1493/1999 määratletud veinid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määruse (EÜ) nr [...] (milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitamist, märgistamist ja geograafiliste tähistete kaitset ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89) artikli 2 lõikes 1 määratletud õlu ja piiritusjoogid. Komisjon koostab [*viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist*] aruande, milles käsitletakse artikli 19 kohaldamist kõnealuste toodete suhtes ja võib lisada aruandele ettepaneku konkreetsete meetmete võtmiseks, millega määratletakse eeskirjad koostisosade märgistamise kohta. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt;
- (f) toit, mis koosneb ühest koostisosast juhul, kui:
 - (i) toidu nimi on sama, mis koostisosa nimi või
 - (ii) toidu nimi võimaldab koostisosa olemuse eksimatult kindlaks määrata.

Artikkel 21
Toidu komponentide väljajätmine koostisosade loetelust

Koostisosade loetellu ei nõuta järgmiste komponentide lisamist:

- (a) koostisosa komponendid, mis on tootmisprotsessi käigus ajutiselt eraldatud ning hiljem uuesti sisse pandud, kuid mitte esialgsest osakaalust suuremas koguses;
- (b) lisaained ja ensüümid:
 - (i) mis esinevad toidus ainult seetõttu, et sisalduvad kõnealuse toidu ühes või mitmes koostisosas, juhul kui need tehnoloogiliselt ei mõjuta valmistoodet või
 - (ii) mida kasutatakse abiainetena;
- (c) ained, mille teatavas koguses kasutamine toitainete, lisaainete või lõhna- ja maitseainete lahustamiseks või nende kandevahendina on vältimatult vajalik;
- (d) ained, mis ei ole lisaained, kuid mida kasutatakse samal viisil ja samal eesmärgil kui abiaineid, ning mis sisalduvad – võib-olla muudetud kujul – valmistootes;
- (e) vesi:
 - (i) kui vett kasutatakse tootmisprotsessis ainult kontsentreeritud või dehüdraaditud vormis kasutatud koostisosa endisesse olekusse tagasiviimiseks; või
 - (ii) vedeliku puhul, mida tavaliselt toiduks ei tarbita.

Artikkel 22
Teatavate allergiat või talumatust põhjustavate ainete märgistamine

1. Kõik II lisas loetletud koostisosad või selles lisas loetletud koostisosadest pärit ained esitatakse märgistusel täpse viitega koostisosa nimele v.a juhul kui selles lisas kehtestatud erandite alusel ei ole sätestatud teisiti.

Esitamist ei nõuta juhul, kui:

- (a) toidu nimi viitab selgelt asjaomasele koostisosale või
 - (b) II lisas loetletud koostisosa, millest aine pärineb, on juba koostisosade loetelusse kantud.
2. Komisjon vaatab II lisas esitatud loetelu korrapäraselt üle ja vajaduse korral ajakohastab seda uusimate teaduslike ja tehnikaalaste teadmiste alusel.

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

3. Vajaduse korral võib artikli 49 lõikes 2 osutatud korras II lisa loetelu tõlgendamiseks välja anda tehnilisi juhendeid.

Artikkel 23

Koostisosade koguse märkimine

1. Toidu tootmisel või valmistamisel tarvitatava koostisosa või koostisosade kategooria koguse märkimine on nõutav juhul kui:
 - (a) asjaomane koostisosa või koostisosade kategooria esineb toidu nimes või kui tarbija seda tavaliselt selle nimega seostab või
 - (b) asjaomane koostisosa või koostisosade kategooria tuuakse märgistusel esile sõnas, pildis või graafiliselt, või
 - (c) asjaomane koostisosa või koostisosade kategooria on olulise tähtsusega toidu iseloomustamisel ning eristamisel toodetest, millega seda võib nime või välimuse tõttu segamini ajada.
2. Komisjon võib lõiget 1 muuta, lisades sellele muid juhtumeid. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
3. Lõike 1 kohaldamise tehnilised eeskirjad, sealhulgas erijuhud, mille puhul teatavate koostisosade puhul ei nõuta koguselise näitaja märkimist, on sätestatud VII lisas.

Artikkel 24

Netokogus

1. Toidu netokogus väljendatakse liitrites, sentiliitrites, milliliitrites, kilogrammides või grammides:
 - (a) vedeliku mahuühikutes vedelike puhul;
 - (b) massiühikutes muude toodete puhul.
2. Komisjon võib ette näha, et teatavate konkreetsete toodete puhul väljendatakse netokogus muul kui lõikes 1 kirjeldatud viisil. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
3. Lõike 1 kohaldamise tehnilised eeskirjad, sealhulgas erijuhud, mille puhul ei nõuta netokoguse märkimist, on sätestatud VIII lisas.

Artikkel 25
Minimaalse säilimisaja kuupäev ja tarvitamise lõpptähtaeg

1. Toitude puhul, mis mikrobioloogiliselt kiiresti riknevad ning muutuvad seetõttu lühikese ajaga inimese tervisele otseselt ohtlikuks, tuleb minimaalse säilimisaja tähtpäev asendada tarvitamise lõpptähtajaga.
2. Asjakohane kuupäev väljendatakse vastavalt IX lisale.
3. IX lisa punkti 1 alapunktis c osutatud minimaalse säilimisaja kuupäeva märkimise viisi võib täpsustada artikli 49 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 26
Kasutusjuhend

1. Toidu kasutamishand peab võimaldama toiduainet asjakohaselt kasutada.
2. Komisjon võib kehtestada eeskirjad selle kohta, kuidas neid juhendeid teatavate toitude puhul esitatakse. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 27
Alkoholisaldus

1. Ühise tollitariifistiku rubriikidesse 22.04 ja 22.05 kuuluvate toodete puhul määratakse mahuprotsentides alkoholisalduse märkimise reeglid kindlaks selliste toodete suhtes kohaldatavate ühenduse erisätetega.
2. Rohkem kui 1,2 mahuprotsenti alkoholi sisaldavate jookide, v.a lõikes 1 osutatute, tegelik alkoholisaldus mahuprotsentides märgitakse vastavalt X lisale.

3. JAGU

TOITUMISALANE TEAVE

Artikkel 28
Seosed muude õigusaktidega

1. Käesoleva jao sätteid ei kohaldata toidu suhtes, mis jääb järgmiste õigusaktide kohaldamisalasse:
 - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/46/EÜ liikmesriikide toidulisandeid käsitlevate õigusaktide ühtlustamise kohta²⁷;

²⁷ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51.

- (b) nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiiv 80/777/EMÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamisega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta²⁸;
2. Käesolevat jagu kohaldatakse, ilma et see piiraks nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivi 89/398/EMÜ (eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)²⁹ kohaldamist ja selle direktiivi artiklis 4 nimetatud eridirektiivide kohaldamist.

Artikkel 29

Sisu

1. Toitumisalane teave hõlmab järgmist (edaspidi „kohustuslik toitumisalane teave”):
- (a) energiasisaldus;
 - (b) rasva, küllastunud rasvhapete sisaldus, süsivesikute sisaldus viitega suhkrusisaldusele ja soola sisaldus.

Käesolevat lõiget ei kohaldata nõukogu määruses (EÜ) nr 1493/1999 määratletud veini suhtes ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määruse (EÜ) nr [...] (milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitamist, märgistamist ja geograafiliste tähiste kaitset ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89) artikli 2 lõikes 1 määratletud õlle ja piiritusjookide suhtes. Komisjon koostab [viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist] aruande, milles käsitletakse käesoleva lõike kohaldamist kõnealuste toodete suhtes ja võib lisada aruandele ettepaneku konkreetsete meetmete võtmiseks, millega määratletakse eeskirjad kõnealuseid tooteid käsitleva kohustusliku toitumisalase teabe esitamise kohta. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

2. Toitumisalane teave võib sisaldada ka ühe või mitme alljärgneva aine koguseid:
- (a) transrasvhapped;
 - (b) monoküllastumata rasvhapped;
 - (c) polüküllastumata rasvhapped;
 - (d) polüoolid;
 - (e) tärklis;
 - (f) kiudained;
 - (g) valgud;

²⁸ EÜT L 229, 30.8.1980, lk 1.
²⁹ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27.

- (h) XI lisa A osa punktis 1 loetletud mis tahes mineraalid või vitamiinid, mida esineb märkimisväärtetes kogustes nagu määratletud XI lisa A osa punktis 2 .
3. Niisuguste ainete koguse märkimine, mis kuuluvad ühte lõikes 2 märgitud toitainekategooriasse või on selle koostisosad, on nõutav, juhul kui esitatakse toitumisalane või tervisealane väide.
4. Komisjon võib lõigetes 1 ja 2 esitatud loetelusid muuta. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 30 **Arvutamine**

1. Energia hulk arvutatakse XII lisas esitatud ümberarvestuskoefitsientide alusel.
2. Komisjon võib sätestada ja esitada XII lisas XI lisa A osa punktis 1 nimetatud vitamiinide ja mineraalide ümberarvestuskoefitsiendid, et nende sisaldust toidus saaks täpsemalt arvutada. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
3. Artikli 29 lõigetes 1 ja 2 osutatud energia hulk ja toitainete kogus peavad vastama nende suurusele toidu müümisel .
- Vajaduse korral võib teave olla esitatud valmistoidu kohta, kui on antud piisavalt detailne valmistamisjuhis ja teave osutab valmistatud toidule.
4. Vastavalt konkreetsele juhule peavad esitatud väärtused olema keskmised väärtused, mille aluseks on:
- (a) tootja läbiviidud toidu analüüs või
 - (b) arvutus toidu koostisosade teadaoleva või tegeliku toiduenergia keskmise väärtuse järgi või
 - (c) arvutus üldkehtivate ja üldiselt heakskiidetud andmete järgi.

Energiat ja toitaineid käsitlevate väidete rakenduseeskirjad deklareeritud koguste täpseks määramiseks, näiteks deklareeritud koguste ja ametliku kontrolli käigus tuvastatud koguste erinevuse määramiseks, võetakse vastu artikli 49 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 31
Väljendamisviisid

1. Artikli 29 lõigetes 1 ja 2 osutatud energia ja toitainete või nende komponentide kogus väljendatakse XIII lisa A osas loetletud mõõtühikutes.
2. Lõikes 1 osutatud energia ja toitainete kogust väljendatakse 100 grammi või 100 ml kohta või vastavalt artikli 32 lõigetele 2 ja 3 portsjoni kohta.
3. Kohustuslikku toitumisalast teavet väljendatakse XI lisa B osas sätestatud võrdluskoguse protsendina 100 grammi või 100 milliliitri või portsjoni kohta. Vajadusel väljendatakse vitamiinide ja mineraalide sisaldus samuti võrdluskoguse protsendina, nagu on sätestatud XI lisa A osa punktis 1.
4. Polüoole ja/või tärklis ja rasvhapete tüüpi käsitlevad andmed, v.a artikli 29 lõike 1 punktis b osutatud kohustuslik teave küllastunud rasvhapete kohta, esitatakse kooskõlas XIII lisa B osaga.

Artikkel 32
Väljendamine portsjoni kohta

1. Lisaks artikli 31 lõikes 2 osutatud 100 grammi või 100 milliliitri kohta esitatavale toitumislasele teabele, võib seda teavet väljendada ka portsjoni kohta, mille suurus on märgistusel esitatud, tingimusel, et on näidatud, mitut portsjonit pakend sisaldab.
2. Toitumislase teabe võib esitada üksnes portsjoni kohta juhul, kui toit on pakendatud üksikportsjonina.
3. Andmete esitamise üksnes portsjoni kohta pakendites müüdavate toodete puhul, mis sisaldavad mitut eraldi pakendamata portsjoni, kehtestab komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 33
Täiendavad väljendamisviisid

1. Lisaks artikli 31 lõigetes 2 ja 3 osutatud väljendamisviisidele võib toitumislased andmed esitada muul viisil tingimusel, et järgmised põhinõuded on täidetud:
 - (a) väljendamisviis aitab tarbijal mõista toidu toimet või tähtsust söömisel omastatava energia ja toitainete sisalduse seisukohast ja
 - (b) andmed põhinevad kas ühtlustatud võrdluskogustel või nende puudumise korral üldtunnustatud teaduslikele nõuannetel energia või toitainete annuse kohta; ja
 - (c) seda toetavad tõendid selle kohta, et keskmine tarbija mõistab teabe esitust ja oskab seda kasutada.

2. Lõikes 1 osutatud täiendavad väljendamisviisid määratakse kindlaks artiklis 44 osutatud riiklikus märgistussüsteemis.

Artikkel 34 ***Esitamine***

1. Artikli 31 lõikes 2 osutatud andmed kohustusliku toitumisalase teabe kohta pannakse samuti märgistuse kõige nähtavamale osale. Need andmed esitatakse vajaduse korral koos, selgelt ja järgmises järjekorras: energia, rasvad, küllastunud rasvhapped, süsivesikud viitega suhkrusisaldusele ja sool.
2. Toitumisalane teave artikli 29 lõikes 2 osutatud toitainete kohta esitatakse koos ja ühes kohas ning vajaduse korral XIII lisa C osas ette nähtud järjestuses.

Kui selline toitumisalane teave ei ole esitatud märgistuse kõige nähtaval osal, esitatakse see tabelina, numbrid üksteise all, kui ruum võimaldab. Kui ruumi ei ole, esitatakse see teave üksteise järel.

3. Kui kohustuslik toitumisalane teave on esitatud koos artikli 29 lõikes 2 osutatud toitumisalase teabega, esitatakse vajaduse korral teave energia ja toitainete kohta XIII lisa C osas ettenähtud järjekorras.
4. Kui energia või toitaine(te) sisaldus tootes on väheoluline, võib toitumisalase teabe nende ainete osas asendada sõnadega „Sisaldab väheolulisel määral...”, mis on paigutatud toitumisalase teabe lähedusse, kui see on olemas.
5. Toitumisalast teavet võib esitada graafiliselt või sümbolitega artiklis 44 osutatud riikliku märgistussüsteemi alusel tingimusel, et järgmised põhinõuded on täidetud:
 - (a) selline esitusviis ei vii tarbijat eksitusse ja
 - (b) on olemas tõendid selle kohta, et keskmine tarbija mõistab neid esitamisi.
6. Eeskirjad, mis käsitlevad toitumisalase teabe esitamise teisi aspekte, v.a lõikes 5 osutatud, võib kehtestada komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

V PEATÜKK

VABATAHTLIK TOIDUALANE TEAVE

Artikkel 35 ***Kohaldatavad nõuded***

1. Kui käesoleva määrusega hõlmatud toidualast teavet esitatakse vabatahtlikult, peab see teave vastama käesolevas määruuses sätestatud asjakohastele erinõuetele.

2. Ilma et see piiraks märgistamist vastavalt konkreetsete ühenduse õigusaktide nõuetele, kohaldatakse lõikeid 3 ja 4 juhul, kui toidu päritoluriik või lähtekoht on märgitud vabatahtlikult, et teavitada tarbijat sellest, et toit on pärit või seda tuuakse Euroopa Ühendusest või nimetatud riigist või kohast.
3. Kui toidu päritoluriik või lähtekoht ei ole sama, mis toidu esmas(t)e koostisosa(de) oma, esitatakse ka kõnealus(t)e koostisosa(de) päritoluriik või lähtekoht.
4. Liha, v.a veise- ja vasikaliha puhul võib esitada päritoluriigiks või lähtekohaks ühe koha ainult juhul kui loomad on sündinud, kasvanud ja tapetud ühes ja samas riigis või kohas. Muudel juhtudel esitatakse eraldi teave sündimise, kasvamise ja tapmise koha kohta.
5. Lõike 3 kohaldamist käsitlevad rakenduseeskirjad võib koostada komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
6. Vabatahtlikult esitatavate andmete kasutamise tingimusi ja kriteeriumeid käsitlevad rakenduseeskirjad võib koostada komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 36
Esitamine

Vabatahtlikku teavet ei esitata nii, et see piiraks kohustusliku teabe jaoks olemasolevat pinda.

VI PEATÜKK

RIIKLIKUD ÕIGUSNORMID

Artikkel 37
Põhimõte

1. Liikmesriigid võivad tarbijatele mõeldud toidualase teabe vallas õigusnorme vastu võtta juhul, kui see on käesoleva määrusega ette nähtud.

Artikkel 38
Täiendavaid kohustuslikke andmeid käsitlevad riiklikud õigusnormid

1. Liikmesriigid võivad artiklis 42 sätestatud korras nõuda lisaks artikli 9 lõikes 1 ja artiklis 10 osutatud andmetele täiendavaid kohustuslikke andmeid teatavate toiduliikide või kategooriate puhul, kui selleks on järgmised põhjendused:

- (a) rahvatervise kaitse,
 - (b) tarbijakaitse,
 - (c) pettuse vältimine,
 - (d) tööstus- ja kaubandusomandi õiguste kaitse, päritolumärgistuse ja registreeritud päritolunimetuste kaitse ja ebaausa konkurentsi vältimine.
2. Liikmesriigid võivad lõike 1 tähenduses kehtestada meetmeid, mis käsitlevad toidu päritoluriigi või lähtekoha kohustuslikku märkimist kui on tõestatud seos toidu teatud kvaliteediomaduste ja toidu päritoluriigi või lähtekoha vahel. Kui liikmesriigid teavitavad komisjoni sellistest meetmetest, esitavad nad tõendid, et enamik tarbijaid peavad sellise teabe esitamist oluliseks.

Artikkel 39 **Piim ja piimatooted**

Liikmesriigid võivad võtta meetmeid artikli 9 lõikest 1 ja artikli 10 lõikest 2, et kehtestada erandeid korduvkasutamiseks ette nähtud klaaspudelites piima ja piimatoodete puhul.

Liikmesriigid edastavad komisjonile viivitamatult nende meetmete teksti.

Artikkel 40 **Alkohoolsed joogid**

Liikmesriigid võivad säilitada artikli 20 punktis e osutatud ühenduse sätete vastuvõtmiseni koostisosade loetelu suhtes kohaldatavad riiklikud eeskirjad jookide puhul, mis sisaldavad rohkem kui 1,2 mahuprotsenti alkoholi.

Artikkel 41 **Riiklikud meetmed pakendamata toidu jaoks**

1. Kui toitu pakutakse lõpptarbijale või toitlustusettevõtetele müügiks pakendamata kujul või kui toit pakitakse tarbija soovil müügikohas või kui see pakitakse müügipakendisse vahetult müügiks, siis võivad liikmesriigid võtta vastu üksikasjalikud eeskirjad artiklites 9 ja 10 ettenähtud andmete esitamise viisi kohta.
2. Tingimusel, et tarbija või toitlustusettevõtte saab siiski piisavalt teavet, võivad liikmesriigid otsustada, et lõikes 1 osutatud kõiki andmeid ei nõuta (v. a artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud andmed).
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile viivitamatult lõikes 1 osutatud meetmete teksti.

Artikkel 42
Teavitamise kord

1. Kui viidatakse käesolevale artiklile, teavitab liikmesriik, kes peab vajalikuks vastu võtta uusi toidualast teavet käsitlevaid õigusnorme, komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning esitab nende meetmete võtmise põhjendused.
2. Komisjon konsulteerib määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõikega 1 loodud alalise toiduahela ja loomatervishoiu komiteega juhul, kui ta leiab sellise konsulteerimise olevat vajaliku või kui liikmesriik seda taotleb.
3. Asjaomane liikmesriik võib võtta kavandatud meetmed alles kolm kuud pärast lõikes 1 osutatud teavitamist, tingimusel, et komisjonilt saadud arvamus ei ole negatiivne.
4. Kui komisjoni arvamus on negatiivne, algatab liikmesriik enne kolme kuu möödumist artikli 49 lõikes 2 osutatud menetluse selleks, et teha kindlaks, kas kavandatud meetmeid võib rakendada. Komisjon võib nõuda teatavate muudatuste tegemist kavandatavatesse meetmetesse. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmed vastu võtta alles pärast seda, kui komisjoni on vastu võtnud lõpliku arvamuse.
5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord³⁰, ei kohaldata lõigetes 1–4 kirjeldatud teavitamise korra alusel võetavate meetmete suhtes.

Artikkel 43
Üksikasjalikud eeskirjad

Üksikasjalikud eeskirjad selle peatüki kohaldamiseks võib kehtestada komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 2 osutatud korras.

VII PEATÜKK

RIIKLIKE MÄRGISTUSSÜSTEEMIDE VÄLJATÖÖTAMINE

Artikkel 44
Riiklikud märgistussüsteemid

1. Liikmesriigid võivad vastu võtta, soovitada või muul viisil juurutada riiklikke märgistussüsteeme, mis sisaldavad üksnes mittesiduvaid eeskirju, näiteks soovitusi, juhiseid, norme või muid mittesiduvaid eeskirju (edaspidi „riiklikud märgistussüsteemid”), mille eesmärk on tagada alljärgnevate sätete kohaldamine ja nendes sätetes kehtestatud põhinõuete täitmine:

³⁰ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

- (a) artikli 33 lõige 2, toitumisasutuste teabe täiendavate väljendamisviiside kohta;
 - (b) artikli 34 lõige 5, toitumisasutuste teabe esitamise kohta.
2. Komisjon võib ette näha, et liikmesriigid peavad riiklike märgistussüsteemidega rakendama lisaks lõikes 1 loetletutele toidualast teavet käsitlevaid muid õigusnorme ning sätestab asjakohased põhinõuded. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
 3. Liikmesriigid võivad riiklikud märgistussüsteemid välja töötada omal algatusel või sidusrühmade taotlusel vastavalt käesoleva määruse II ja III peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja nõuetele ning:
 - (a) usaldusväärsete tarbijauuringute alusel ja
 - (b) pärast laiaulatuslikke konsultatsioone väga erinevate sidusrühmadega ning tuginedes headele tavadele; ja
 4. Riiklikud märgistussüsteemid peavad sisaldama vajalikke mehhanisme, mille alusel saab tarbija riikliku märgistussüsteemi kohaselt märgistatud toidu identifitseerida ja mille alusel saab kontrollida märgistuse vastavust märgistussüsteemile ja hinnata selle mõju.
 5. Liikmesriigid esitavad komisjonile lõikes 1 osutatud riiklike märgistussüsteemide üksikasjad, sh toidu tunnusmärgid, mis on esitatud märgisel riikliku märgistussüsteemi kohaselt. Komisjon teeb need üksikasjad avalikkusele kättesaadavaks, eelkõige selleks ettenähtud veebilehel.
 6. Komisjon toetab ja organiseerib teabevahetust liikmesriikidega riiklike märgistussüsteemide vastuvõtmise ja rakendamise küsimustes. Komisjon toetab sidusrühmade osalemist teabevahetusprotsessis, eelkõige komisjoni 6. augusti 2004. aasta otsusega 2004/613/EÜ (seoses nõuanderühma loomisega toiduahela ning looma- ja taimetervise alal)³¹ loodud toiduahela ning looma- ja taimetervise nõuanderühma töös osalemise kaudu.
 7. Komisjon võib pärast liikmesriikidega konsulteerimist vastu võtta suunised käesoleva artikli kohaldamise kohta.

Artikkel 45 ***Vastavuse eeldamine***

1. Eeldatakse, et mis tahes riikliku märgistussüsteemi kohaselt esitatud toidualane teave on vastavuses artikli 44 lõigetes 1 ja 2 osutatud põhinõuetega.
2. Riikliku märgistussüsteemi kohaldamine ei tohi takistada kaupade vaba liikumise põhimõtte rakendamist.

³¹ ELT L 275, 25.8.2004, lk 17.

Artikkel 46
Ühenduse meetmed

1. Kui komisjon on seisukohal, et riiklik märgistussüsteem ei ole kooskõlas käesoleva määruse sätetega, võib ta vastu võtta otsuse, olles konsulteerinud artikli 49 lõikes 1 osutatud komiteega, ja nõuda, et liikmesriik tühistataks kõnealuse riikliku märgistussüsteemi või muudaks seda.
2. Komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmed artikli 44 lõigetes 1 ja 2 osutatud sätete suhtes. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 47
Rakenduseeskirjad

Komisjon võib kehtestada üksikasjalikud eeskirjad selle peatüki kohaldamiseks. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 2 osutatud korras.

VIII PEATÜKK

RAKENDUS-, MUUTMIS- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 48
Tehnilised kohandused

Kui sätetes, mis käsitlevad artikli 10 lõikes 2 ja artikli 22 lõikes 2 osutatud II ja III lisa muudatusi, ei ole ette nähtud teisiti, võib lisasid muuta komisjon. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid nende täiendamise kaudu, võetakse vastu artikli 49 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 49
Komitee

1. Komisjoni abistab alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1-4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätestatut.
4. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätestatut.

Artikkel 50
Määruse (EÜ) nr 1924/2006 muutmine

Määruse (EÜ) nr 1924/2006 artiklis 7 asendatakse esimene ja teine lõige järgmistega:

„Toitumisalase ja/või tervisealase väite esitamisel kohaldatakse *mutatis mutandis* [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr ... 3. jaotise IV peatüki]* kohast teabe esitamise kohustust ja edastusviise, välja arvatud üldisema iseloomuga reklaami korral.

Lisaks esitatakse vajaduse korral märgistuse kõige nähtavamal osal ja vastavalt [määruse (EÜ) nr ...] artiklitele 30–32 nende aine(te) kogus(ed), millega toitumis- või tervisealane väide on seotud, kuid mida ei ole toitumisasalases teabes esitatud.

* ELT L ..., pp/kk/aaaa, lk ...”.

Artikkel 51
Määruse (EÜ) nr 1925/2006 muutmine

1. Määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 6 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Toidule vitamiini või mineraaltoitainet lisamise tulemusena peab kõnealust vitamiini või mineraalainet olema toidus vähemalt märkimisväärne kogus, kui selline kogus on määratletud [määruse (EÜ) nr ... XI lisa A osa punktis 2]*. Minimaalsed kogused, sealhulgas mis tahes madalamad kogused, erandina eespool nimetatud märkimisväärsustest kogustest, konkreetsetes toitudes või toidugruppides kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

* ELT L ...,pp/kk/aa, lk. ...”.

2. Määruse (EÜ) nr 1925/2006 artikli 7 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Toodetel, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid ja mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, on toitumisalase märgistuse esitamine kohustuslik. Esitada tuleb [määruse (EÜ) nr ...] artikli 29 lõikes 1 täpsustatud teave ning vitamiinide ja mineraaltoitainete kogusisaldus toidus pärast nende toidule lisamist”.

Artikkel 52
Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiivid 2000/13/EÜ, 87/250/EÜ, 94/54/EÜ, 1999/10/EÜ, 2002/67/EÜ, 2004/77/EÜ ja määrus (EÜ) nr 608/2004 tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
2. Direktiiv 90/496/EÜ tunnistatakse kehtetuks [viie aasta möödumisel jõustumisest].
3. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 53
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 14 lõiget 1 kohaldatakse alates [kuu esimesest päevast kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].

Artikleid 29–34 kohaldatakse [kuu esimesest päevast kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist], v.a. nende toidukäitlemisettevõtete poolt märgistatud toidu puhul, kellel on jõustumise kuupäeval vähem kui 10 töötajat ja kelle aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot ning kelle puhul neid artikleid kohaldatakse [kuu esimesest päevast viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

II LISA

Artikli 2 lõikes 4 osutatud ERIMÕISTED

1. „toitumisalane teave või toitumisalase teabega märgistus” – teave, mis sisaldab:
 - a) energiasisaldust või
 - b) energiasisaldust ja üht või enamat järgmistest toitainetest:
 - rasvad,
 - süsivesikud,
 - kiudained,
 - valgud,
 - sool,
 - XI lisa A jao punktis 1 loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained, mida esineb XI lisa A jao punktis 2 määratletud märkimisväärses kogustes.
2. „rasv” – lipiidide üldsisaldus, sealhulgas fosfolipiidid;
3. „küllastunud rasvhapped” – kaksiksidemeta rasvhapped;
4. „transrasvhapped” – vähemalt ühte konjugeerimata transkonfiguratsiooni omavad vähemalt ühe metüleenrühmaga eraldatud süsinik-süsinik kaksiksidemega rasvhapped;
5. „monoküllastumata rasvhapped” – ühte cis-konfiguratsiooni omava kaksiksidemega rasvhapped;
6. „polüküllastumata rasvhapped” – rasvhapped, milles cis-, cis-konfiguratsiooni omavad kaksiksidemed on eraldatud metüleenrühmaga;
7. „süsivesikud” – mis tahes süsivesikud, mis on inimorganismi poolt omastatavad, kaasa arvatud polüoolid;
8. „suhkrud” – kõik toidus esinevad monosahhariidid ja disahhariidid, välja arvatud polüoolid;
9. „polüoolid” – alkoholid, mis sisaldavad enam kui kahte hüdroksüülrühma;
10. „valgud” – valgusisaldus, mis arvutatakse järgmise valemi põhjal: valgud = lämmastiku üldsisaldus Kjeldahli järgi $\times 6,25$;
11. „sool” – soolasisaldus, mis arvutatakse järgmise valemi põhjal: sool = naatrium $\times 2,5$;

- 12 „keskmine väärtus” – väärtus, mis kajastab kõige paremini konkreetses toidus sisalduvat toitaine kogust, hooajaliste erinevustega seotud kõikumisi, tarbimisharjumusi ja muid tegureid, mis võivad põhjustada tegeliku väärtuse muutumist;
13. „märgitsuse kõige nähtavam osa” – märgistuse osa, mis on kõige tõenäolisemalt esitatud või nähtav normaalsetes või tavapärastes müügi- või kasutustingimustes.

II LISA

ALLERGIAT VÕI TALUMATUST TEKITAVAD KOOSTISOSAD

1. Gluteeni sisaldavad teraviljad (st nisu, rukis, oder, kaer, speltanisu, kõva nisu või nende hübriidliinid) ja neist valmistatud tooted, välja arvatud:
 - a) nisul põhinevad glükoosisiirupid, sealhulgas glükoos³²;
 - b) nisul põhinevad maltodekstriinid¹;
 - c) odral põhinevad glükoosisiirupid;
 - d) teraviljad, millest valmistatakse põllumajandusliku päritoluga destillaati või etüülalkoholi piiritusjookide ja muude üle 1,2 mahuprotsendise alkoholisisaldusega jookide valmistamiseks.
2. Vähilaadsed ja neist valmistatud tooted.
3. Munad ja munatooted.
4. Kalad ja kalatooted, välja arvatud:
 - a) kalaželatiin, mida kasutatakse vitamiinide või karotinoidivalmististe kandeainena;
 - b) kalaželatiin või kalaliim, mida kasutatakse selitusainena õlles ja veinis.
5. Maapähklid ja maapähklitooted.
6. Sojaoad ja sojatooted, välja arvatud:
 - a) täielikult rafineeritud sojaõli ja -rasv¹
 - b) sojaoast saadud looduslikult segatud tokoferoolid (E306), looduslik D- α -tokoferool, looduslik D- α -tokoferoolatsetaat, looduslik D- α -tokoferoolsuktsinaat;
 - c) sojaoast saadud taimeõlide füsteroolid ja füsteroolestrid;
 - d) sojaoast taimeõli steroolidest toodetud taimne stanoolster.
7. Piim ja piimatooted (kaasa arvatud laktoos), välja arvatud:
 - a) vadak, millest valmistatakse põllumajandusliku päritoluga destillaati või etüülalkoholi piiritusjookide ja muude üle 1,2 mahuprotsendise alkoholisisaldusega jookide valmistamiseks;
 - b) laktitool.

³²

Ja nendest valmistatud tooted, kui ameti hinnangul on ebatõenäoline, et töötlemisel nende allergeensus võrreldes vastavate algtoodetega suureneb.

8. Pähklid, s.o mandlid (*Amygdalus communis* L.), sarapuupähklid (*Corylus avellana*), kreeka pähklid (*Juglans regia*), kašupähklid (*Anacardium occidentale*), pekanipähklid (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), brasiilia pähklid (*Bertholletia excelsa*), pistaatsiapähklid (*Pistacia vera*), makadaamiapähklid (*Macadamia ternifolia*) ja neist valmistatud tooted, välja arvatud:
 - a) pähklid, millest valmistatakse põllumajandusliku päritoluga destillaati või etüülalkoholi piiritusjookide ja muude üle 1,2 mahuprotsendise alkoholisisaldusega jookide valmistamiseks;
9. Seller ja selleritooted.
10. Sinep ja sinepitooted.
11. Seesamiseemned ja neist valmistatud tooted.
12. Vääveldioksiid ja sulfitid kontsentratsiooniga üle 10 mg/kg või 10 mg/l SO₂-na väljendatult.
13. Lupiin ja sellest valmistatud tooted.
14. Molluskid ja neist valmistatud tooted.

III LISA

TOIDUD, MILLE MÄRGISTUSES TULEB ESITADA ÜKS VÕI MITU TÄIENDAVAT ÜKSIKASJA

TOIDUKAUBA LIIK VÕI RÜHM	ÜKSIKASJAD
1. TEATAVATESSE GAASIDESSE PAKENDATUD TOIDUKAUBAD	
1.1 Toidud, mille säilivusaega on pikendatud gaaside abil vastavalt nõukogu direktiivile 89/107/EMÜ ³³	„pakendatud gaasikeskkonda”
2. MAGUSAINOID SISALDAVAD TOIDUKAUBAD	
2.1 Direktiivi 89/107/EMÜ kohaselt lubatud magusainet või magusaineid sisaldavad toidud	„magusaine(te)ga” – see teade peab olema lisatud toiduaine nimetuse juurde.
2.2 Direktiivi 89/107/EMÜ kohaselt lubatud suhkru- või suhkrute ja magusaine või magusainete lisandit sisaldavad toidud	„suhkru(te) ja magusaine(te)ga” – see teade peab olema lisatud toiduaine nimetuse juurde.
2.3 Direktiivi 89/107/EMÜ kohaselt lubatud aspartaami sisaldavad toidud	„sisaldab fenüülalaniiniallikat”
2.4 Direktiivi 89/107/EMÜ kohaselt lubatud üle 10% polüoolilisandeid sisaldavad toidud	„ülemäärane tarbimine võib tekitada kõhulahtisust”
3. GLÜTSÜRRISIINHAPET JA SELLE AMMOONIUMSOOLA SISALDAVAD TOIDUKAUBAD	
3.1 Maiustused või joogid, mis sisaldavad kontsentratsioonis 100 mg/kg kohta või 10 mg/l kohta või üle selle glütsürrisiinhapet või selle ammooniumsoola nende aine(te) kui sellis(t)e või lagritsa Glycyrrhiza glabra lisamise tõttu	„sisaldab lagritsat” peab olema lisatud kohe pärast koostisosade loetelu, kui „lagrits” juba ei sisaldu koostisosade loetelus või toiduaine nimetuses. Koostisosade loetelu puudumisel peab see teade olema lisatud toiduaine nimetuse juurde.
3.2 Maiustused, mis sisaldavad kontsentratsioonis 4 g/kg kohta või üle selle glütsürrisiinhapet või selle ammooniumsoola nende aine(te) kui sellis(t)e või lagritsa Glycyrrhiza glabra lisamise tõttu.	„sisaldab lagritsat – hüpertoonia all kannatavad inimesed peaksid ülemäärasest tarbimisest hoiduma” peab olema lisatud vahetult koostisosade loetelu lõppu. Koostisosade loetelu puudumisel peab see teade olema lisatud toiduaine nimetuse juurde.

³³ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27.

3.3 Joogid, mis sisaldavad kontsentratsioonis 50 mg/l või üle selle (üle 1,2 mahuprotsendise alkoholisisaldusega jookide puhul kontsentratsioonis 300mg/l kohta) glütsürrisiinhapet või selle ammooniumsoola nende aine(te) kui sellis(t)e või lagritsa Glycyrrhiza glabra lisamise tõttu³⁴.	„sisaldab lagritsat – hüpertoonia all kannatavad inimesed peaksid ülemäärasest tarbimisest hoiduma” peab olema lisatud vahetult koostisosade loetelu lõppu. Koostisosade loetelu puudumisel peab see teade olema lisatud toiduaine nimetuse juurde.
4. KÕRGE KOFEIINISISALDUSEGA JOOGID	
4.1 Joogid, välja arvatud kohvil, teel või kohvi või tee ekstraktil põhinevad joogid, kui toitaine nimetus sisaldab mõistet "kohv" või "tee", mis: – on ette nähtud tarbimiseks muutmata kujul ja sisaldavad ükskõik millisest allikast pärit kofeiini üle 150 milligrammi liitri kohta või – on kontsentreeritud või kuivatatud kujul ja sisaldavad pärast kasutamiskõlblikuks muutmist ükskõik millisest allikast pärit kofeiini üle 150 milligrammi liitri kohta	„kõrge kofeiinisisaldus” toote nimetusega samas vaateväljas, millele järgneb kooskõlas käesoleva määruse artikli 14 lõikega 5 sulgudes olev viide kofeiini sisaldusele väljendatuna mg/100 ml.

³⁴

Piirnormi kohaldatakse toodete suhtes, mis on tarbimisvalmis või muudetud tarbimisvalmiks tootja juhendi kohaselt

5. TOIDUKAUBAD JA TOIDUKAUPADE KOOSTISOSAD, MILLELE ON LISATUD FÜTOSTEROOLE, FÜTOSTEROOLESTREID, FÜTOSTANOOLI VÕI FÜTOSTANOOLESTREID	
5.1 Toidukaubad ja toidukaupade koostisosad, millele on lisatud fütosteroole, fütosteroolestreid, fütostanoole või fütostanoolestreid	(1) „lisatud taimseid steroole” või „lisatud taimseid stanoole” toote nimetusega samas vaateväljas; (2) koostisosade loetelus on ära toodud lisatud fütosteroolide, fütosteroolestrite, fütostanoolide või fütostanoolestrite sisaldus (väljendatuna vabade taimsete steroolide/taimsete stanoolide protsentides või grammides 100 g või 100 ml toidukauba kohta); (3) märges selle kohta, et toode on ette nähtud üksnes inimestele, kes tahavad langetada oma vere kolesteroolitaset; (4) märges selle kohta, et kolesteroolitaset langetavaid ravimeid tarvitavad patsiendid peaksid toodet tarbima üksnes arsti järelevalve all; (5) hästi nähtav märges, et toode ei pruugi olla toiduks sobiv rasedatele ja rinnaga toitvatele naistele ning alla viie aasta vanustele lastele; (6) nõuanne, et toodet tuleb kasutada osana tasakaalustatud ja mitmekülgsest toidust, mis hõlmab puu- ja köögiviljade korrapärast tarbimist karotenoidide taseme säilitamiseks; (7) samas vaateväljas nagu eespool toodud punktis 3 nõutud üksikasjad, on märges, et tuleks vältida lisatud taimsete steroolide/taimsete stanoolide tarvitamist koguses, mis ületab 3 g päevas; (8) asjaomase toidukauba või toidukauba koostisosa portsjoni määratlus (soovitavalt g või ml) märkega igas portsjonis sisalduva taimsete steroolide/taimsete stanoolide koguse kohta.

IV LISA

TOIDUD, MILLE PUHUL KOHUSTUSLIKU TOITUMISALASE TEABEGA MÄRGISTAMISE NÕUE EI KEHTI

- töötlemata tooted, mis koosnevad ühestainsast koostisosast või koostisosade rühmast;
- töödeldud tooted, mille ainsaks töötlemisviisiks on olnud suitsutamine või laagerdumine, ja mis koosnevad ühestainsast koostisosast või koostisosade rühmast;
- joogivesi, sealhulgas vesi, mille ainsaks lisatud koostisosaks on süsihappegaas ja/või lõhna- ja maitseained;
- maitsetaimed, vürtsid või nende segud;
- sool ja soolaasendajad;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. veebruari 1999. aasta direktiiviga 1999/4/EÜ (kohvi- ja siguriekstraktide kohta) hõlmatud tooted³⁵, terved või jahvatatud kohvioad ning terved või jahvatatud kofeiinivabad kohvioad;
- maitsetaimeekstrakt, tee, kofeiinivaba tee, lahustuv tee või tee ekstrakt, kofeiinivaba lahustuv tee või tee ekstrakt, mis ei sisalda lisatud koostisosi;
- kääritatud äädikad ja äädikaasendajad, sealhulgas need, mille ainsaks lisatud koostisosaks on lõhna- ja maitseained;
- lõhna- ja maitseained;
- lisaained;
- abiained;
- toiduensüümid;
- želatiin;
- moosipaksendajad;
- pärm;
- toit, mis on pakendatud pakendisse või mahutisse, mille suurima tahu pindala on alla 25 cm²;
- eraisikute müüdav toit, mida müüakse juhutegevuse käigus ja mitte teatavat tegevuse järjepidevust ja organiseerituse taset eeldava ettevõtluse raames;

³⁵ EÜT L 66, 13.3.1999, lk 26.

- toit, millega tootja varustab väikestes tootekogustes vahetult lõpptarbijat või kohalikku jaemüüjat, kes vahetult varustavad lõpptarbijat;
- sisepakendis toit, mis pole ette nähtud müügiks ilma välispakendita (toitumisalane teave tuleb esitada välispakendil, välja arvatud juhul, kui toit kuulub käesoleva lisa alusel märgistamise nõudest vabastatud toitude rühma).

V LISA

TOIDU NIMETUS JA SELLEGA KAASNEVAD ÜSIKASJALIKUD ANDMED

A OSA – TOIDU NIMETUS

1. Toidu nimetust, mille all toitu tootjaliikmesriigis seaduslikult toodetakse ja turustatakse, lubatakse kasutada toodet turustavates liikmesriikides.

Kui käesoleva direktiivi muude, eelkõige artikli 9 sätete kohaldamine ei anna turustava liikmesriigi tarbijatele teavet toidu tegeliku olemuse kohta ega võimalda kõnealust toitu segimineku vältimiseks teistest toitudest eristada, siis peab nimetusega, mille all toodet müüakse, kaasnema toote nimetuse lähedale paigutatud kirjeldav teave.

2. Erijuhtudel ei kasutata turustavas liikmesriigis tootjaliikmesriigi tootenimetust, kui selle nimetuse all esinev toit on koostise või valmistamise poolest nii erinev kõnealuse nimetuse all tuntud toidust, et punkti 1 sätetest ei piisa turustava liikmesriigi ostjale õige info tagamiseks.
3. Toote nimetust ei tohi asendada intellektuaalomandiõigustega kaitstud nimetusega, kaubamärgivõi väljamõeldud nimetusega.

B OSA – TOIDU NIMETUSEGA KAASNEVAD KOHUSTUSLIKUD ANDMED

1. Nimetus, mille all toodet müüakse, peab sisaldama andmeid või tuleb sellele lisada andmed toidu füüsilise oleku või eritöötuse kohta (nt pulbristatud, külmuivatatud, külmutatud, sügavkülmutatud, kontsentreeritud, suitsutatud) kõikidel juhtudel, kui sellise info puudumine võiks ostjat eksitada.
2. Ioniseeriva kiirgusega töödeldud toit peab olema märgistatud ühega järgmistest märgistest:

„kiiritatud” või „ioniseeriva kiirgusega töödeldud”.

C OSA – „HAKKLIHA” TÄHISTAMIST PUUDUTAVAD ERINÕUDED

1. Ööpäevase keskmise alusel kontrollitavad koostise kriteeriumid.

	Rasvasisaldus	Sidekude: lihavalgu kogus
— taine hakkliha	$\leq 7\%$	≤ 12
— puhas veisehakkliha	$\leq 20\%$	≤ 15
— sealiha sisaldav hakkliha	$\leq 30\%$	≤ 18
— muude loomaliikide hakkliha	$\leq 25\%$	≤ 15

2. Erandina määruse (EÜ) Nr 853/2004 III lisa V jao IV peatükis sätestatud nõuetest, peavad märgistusel olema järgmised sõnad:

- „rasvasisaldus alla...”,
- „sidekude: lihavalgu kogus alla...”.

3. Liikmesriigid võivad sellist hakkliha, mis ei ole käesoleva osa punktis 1 sätestatud kriteeriumidega vastavuses, lubada riigisiseturul turustada riigisisese märgistusega, mida ei saa segamini ajada määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 5 lõikes 1 sätestatud märgistusega.

VI LISA

KOOSTISOSADE MÄRKIMINE JA TÄHISTAMINE

A OSA – ERISÄTTED KOOSTISOSADE KAHANEVAS KAALUJÄRJESTUSES MÄRKIMISE KOHTA

Koostisosa rühm	Kaalujärjestuses märkimist puudutav säte
1. Lisatud vesi ja lenduvad ühendid	Kantakse loetelusse kaalu järjestuses, nagu nad sisalduvad valmistootes. Lisatud vee kogus toidu koostisosana arvutatakse valmistoota üldisest kogusest muude koostisosade üldsisalduse mahaarvamise teel. Nimetatud kogust ei ole vaja arvesse võtta juhul, kui see ei ületa valmistootes 5 massiprotsenti.
2. Koostisosad, mida kasutatakse kontsentreeritud või veetustatud kujul ning taastatakse tootmise ajal	Võib kanda loetelusse kaalujärjestuses, mis vastab kaalule enne kontsentreerimist või veetustamist.
3. Koostisosad, mida kasutatakse kontsentreeritud või veetustatud toidus ja mis taastatakse vee lisamise teel	Võib kanda loetelusse järjestuses, mis vastab kaalule taastatud tootes, tingimusel et koostisosade loetelule on lisatud märke „koostisosad taastatud tootes” või „koostisosad valmistootes”.
4. Puuviljad, marjad, köögiviljad ja seemed, mida kasutatakse toidu koostisosana segudes, kus ühtegi koostisosa ei ole märgatavalt rohkem kui teist ning kus tõenäoliselt koostisosade kogused tõenäoliselt varieeruvad.	Võib koostisosade loetelus kanda ühiselt märke alla „puuviljad”, „marjad”, „köögiviljad” või „seemed”, lisades selle järele fraasi „erinevates kogustes” ja vahetult selle järele kasutatud puuviljade, marjade, köögivilja või seente loetelu. Sellistel juhtudel peab segu vastavalt artikli 19 lõikele 1 olema lisatud koostisosade loetelule toidus sisalduvate puuviljade, marjade, köögiviljade või seente kogumassi alusel.
5. Maitseainesegude puhul, milles ükski maitseaine ei ole kaalult olulisel määral ülekaalus	Võib koostisosad kanda loetelusse muus järjestuses, tingimusel et kõnealusele koostisosade loetelule on lisatud märke „erinevates kogustes”.
6. Koostisosad, mille sisaldus valmistootes on alla 2 %	Võib esitada suvalises järjestuses muude koostisosade järel.

Koostisosa rühm	Kaalujärjestuses märkimist puudutav säte
7. Koostisosad, mis on sarnased või omavahel asendatavad ja mida kasutatakse tõenäoliselt toidu tootmisel või valmistamisel, ilma et see muudaks toidu koostist, laadi või eeldatavat väärtust, ja kui koostisosade sisaldus valmistootes on alla 2 %.	Võib tähistada koostisosade loetelus fraasiga „sisaldab ... ja/või ...”, kui valmistoode sisaldab vähemalt ühte mitte enam kui kahest koostisosast. Seda sätet ei kohaldata käesoleva lisa C osas loetletud lisaainete ja koostisosade suhtes.

B OSA – TEATAVATE KOOSTISOSEDE TÄHISTAMINE NENDE TÄPSE NIMETUSE ASEMEL TOIDURÜHMA NIMETUSEGA

Koostisosad, mis kuuluvad ühte allpool loetletud toidurühmadest ja on teise toidu komponendid, tuleb märkida ära ainult rühma tähistamisega.

Toidurühma määratlus	Nimetus
1. Rafineeritud õlid, välja arvatud oliiviõli	„Õli“ ja – vastavalt vajadusele kas omadussõna „taimne” või „loomne” või – konkreetne taimse või loomse päritolu määratlus Omadussõna „tahkestatud” peab olema lisatud tahkestatud õli puhul, välja arvatud juhul, kui küllastunud rasvade ja transrasvhapete kogus on toitumisasalases teabes ära toodud

Toidurühma määratlus	Nimetus
2. Rafineeritud rasvad	„Rasv” ja – vajaduse korral omadussõna „taimne” või „loomne” või – viide rasva konkreetsele taimsele või loomsele päritolule. Omadussõna „tahkestatud” peab olema lisatud tahkestatud rasva puhul, välja arvatud juhul, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogus on toitumisalases teabes ära toodud
3. Kahest või enamast teraviljaliigist saadud jahusegud	„Jahu”, millele järgneb selle saamiseks kasutatud teraviljade loetelu kahanevas kaalujärjestuses
4. Tärklised ja füüsilisel teel või ensüümidega modifitseeritud tärklised	„Tärklis”
5. Kõik kalaliigid, juhul kui kala on teise toidu koostisosa ja tingimusel, et seesuguse toidu nimetus ja esitus ei viita konkreetsele kalaliigile	„Kala”
6. Kõik juustusordid, juhul kui juust või juustusegu on teise toidu koostisosa ja tingimusel, et seesuguse toidu nimetus ja esitus ei viita konkreetsele juustusordile	„Juust”
7. Kõik vürtsid, mis ei ületa 2 % toidukauba kaalust	„Vürts(id)” või „vürtsisegu”
8. Kõik maitsetaimed või maitsetaimede osad, mis ei ületa 2 % toidukauba kaalust	„Maitsetaim(ed)” või „maitsetaimede segu”
9. Igat sorti kummivaigu-preparaadid, mida kasutatakse närimiskummi valmistamiseks närimiskummialuse tootmisel	„Närimiskummialus”
10. Igat sorti küpsetatud ja peenestatud teraviljatooted	„Kuivikupuru”
11. Kõik sahharosiliigid	„Suhkur”
12. Veevaba glükoos või glükoosmonohüdraat	„Glükoos”

Toidurühma määratlus		Nimetus												
13.	Glükoosisiirup ja veevaba glükoosisiirup	„Glükoosisiirup”												
14.	Kõik piimavalgud (kaseiinid, kaseinaadid ja vadakuvalgud) ning nende segud	„Piimavalgud”												
15.	Pressitud, ekspeller- või rafineeritud kakaovõi	„Kakaovõi”												
16.	Igat sorti veinid, nagu need on määratletud nõukogu määruses (EÜ) nr 1493/1999	„Vein”												
17.	Inimtarbimiseks sobivad imetajate ja linnuliikide skeletilihased³⁶ koos looduslikult nende juurde kuuluva või nende küljes oleva koega, kus rasva ja sidekoe kogusisaldus ei ületa allpool osutatud väärtusi ja kus liha on teise toidukauba koostisosa. Käesolev määratlus ei kehti „lihamassi“ määratluse alla kuuluvate toodete kohta. Terminiga „... liha” tähistatud koostisosade rasva ja sidekoe maksimumsisaldus <table><tr><th>Liik</th><th>Rasv (%)</th><th>Sidekude³⁸ (%)</th></tr><tr><td>Imetajad (välja arvatud küülikud ja sead) ning liikide segud, kus domineerivad imetajad</td><td>25</td><td>25</td></tr><tr><td>Sead</td><td>30</td><td>25</td></tr><tr><td>Linnud ja küülikud</td><td>15</td><td>10</td></tr></table>	Liik	Rasv (%)	Sidekude ³⁸ (%)	Imetajad (välja arvatud küülikud ja sead) ning liikide segud, kus domineerivad imetajad	25	25	Sead	30	25	Linnud ja küülikud	15	10	„... liha” ja loomaliigi nimetus või nimetused ³⁷ , kellelt see on saadud.
Liik	Rasv (%)	Sidekude ³⁸ (%)												
Imetajad (välja arvatud küülikud ja sead) ning liikide segud, kus domineerivad imetajad	25	25												
Sead	30	25												
Linnud ja küülikud	15	10												

³⁶ Diafragma ja mälumislihased kuuluvad skeletilihaste hulka, süda, keel, pea piirkonnas paiknevad lihased (välja arvatud mälumislihased), randme-, põiapära- ja sabalihased aga mitte.

³⁷ Ingliskeelse märgituse puhul võib selle märgise asendada koostisosa üldnimetusega asjaomase loomaliigi puhul.

³⁸ Sidekoesisaldus arvutatakse välja kollageenisalduse ja lihavalgusisalduse suhtarvu alusel. Kollageenisaldusena käsitatakse hüdroksüproliinisaldust, mis on korrutatud koefitsiendiga 8.

Toidurühma määratlus	Nimetus
Kui neid piirnorme ületatakse, kuid samas täidetakse muid määratluse „liha” kriteeriume, tuleb „...liha” sisaldust vastavalt vähendada ning koostisosade loetelus peab lisaks mõistele „...liha” märkima rasva ja/või sidekoe olemasolu. 18. Igat sorti tooted, mis vastavad „lihamassi” määratlusele.	„lihamass” ja nende loomaliikide nimetused (³), millest see on saadud.

C OSA – TEATAVATE KOOSTISOSADE TÄHISTAMINE RÜHMA NIMETUSEGA, MILLELE JÄRGNEB NENDE AINETE TÄPNE NIMETUS VÕI EÜ NUMBER

Lisaained ja ensüümid, välja arvatud artikli 21 punktis b osutatud ained, mis kuuluvad ühte käesolevas osas loetletud rühmadest, peavad olema tähistatud selle rühma nimetusega, millele järgneb nende ainete täpne nimetus või vajaduse korral EÜ number. Kui mõni koostisosa kuulub mitmesse rühma, siis märgitakse kõnealuse toidu põhifunktsioonile vastava rühma nimetus. Kuid nimetust „modifitseeritud tärkliis” tuleb alati täiendada viitega tema konkreetsele taimsele päritolule, kui see koostisosa võib sisaldada gluteeni.

Hape
Happesuse regulaator
Paakumisvastane aine
Vahutamisvastane aine
Antioksidant
Mahuaine
Toiduvärv
Emulgaator
Emulgeeriv sool³⁹
Tardaine
Lõhna- ja maitsetugevdaja
Jahu parendaja
Želeeriv aine
Glaseeraine
Niiskusesäilitaja
Modifitseeritud tärkliis⁴⁰
Säilitusaine
Propellent
Kergitusaine
Stabilisaator
Magusaine
Paksendaja

³⁹ Ainult sulatatud juustude ja sulatatud juustudel põhinevate toodete puhul.

⁴⁰ Erinime või EÜ numbrit ei ole vaja esitada.

D OSA – LÕHNA- JA MAITSEAINETE TÄHISTAMINE KOOSTISOSADE LOETELUS

1. Lõhna- ja maitseained tähistatakse kas sõnadega „lõhna- ja maitseained” või lõhna- või maitseaine veelgi täpsema nimetuse või kirjeldusega.
2. Toiduaine tootmisel või valmistamisel lõhna- ja maitseainena kasutatud kiniin ja/või kofeiin peab olema nimetatud koostisosade loetelus kohe pärast nimetust „lõhna- ja maitseained”.
3. Väljendit „loodusliku päritoluga” või muid sisuliselt sama tähendusega väljendeid võib kasutada ainult selliste lõhna- ja maitseainete puhul, mille lõhna- ja maitsekomponent koosneb ainult direktiivi 88/388/EMÜ artikli 1 lõike 2 punkti b alapunktis i määratletud lõhna- ja maitseainetest ja/või kõnealuse direktiivi artikli 1 lõike 2 punktis c määratletud lõhna- ja maitsepreparaatidest.
4. Kui lõhna- ja maitseaine nimetus sisaldab viidet koostisosade taimsele või loomsele olemusele või päritolule, siis võib kasutada väljendit „loodusliku päritoluga” või muid sisuliselt sama tähendusega väljendeid ainult juhul, kui lõhna- või maitsekomponent on asjakohase füüsikalise, ensümaatilise või mikrobioloogilise meetodi või traditsioonilise toiduvalmistamise abil eraldatud eranditult või peaaegu eranditult asjaomasest toidust või lõhna- ja maitseaineallikast.

E OSA – LIITKOOSTISOSADE TÄHISTAMINE

1. Liitkoostisosa võib koostisosade loetelusse kanda oma nimetuse all, kuivõrd see on seadusega ette nähtud või tavapärane, üldise kaalu alusel ja sellele peab vahetult järgnema selle koostisosade loetelu.
2. Liitkoostisosa koostisosade loetelu ei ole kohustuslik, kui:
 - a) kui liitkoostisosa koostis on määratletud ühenduse kehtivates õigusaktides ning juhul, kui selle liitkoostisosa sisaldus valmistootes on alla 2%; vastavalt artikli 21 punktide a-d sätetele ei kohaldata seda sätet lisaainete suhtes; või
 - b) liitkoostisosade puhul, mis koosnevad vürtside ja/või maitsetaimede segudest, mille sisaldus valmistootes on alla 2%, välja arvatud vastavalt artikli 21 punktides a–d sätestatud lisaained; või
 - c) kui liitkoostisosa on toiduaine, mille puhul ühenduse õigusaktides ei nähta ette koostisosade loetelu.

VII LISA

KOOSTISOSADE KOGUSE MÄRKIMINE

1. Kogust ei ole vaja märkida:
 - a) koostisosa või koostisosade rühma puhul:
 - i) mille vedelikuta netokaal esitatakse VIII lisa punkti 5 kohaselt või
 - ii) mille koguste esitamine on kohustuslik ühenduse sätete kohaselt juba märgistamisel või
 - iii) mida kasutatakse väikestes kogustes lõhna- ja maitseainena või
 - iv) mis esineb toiduaine nimetuses, kuid mis ei mõjuta tarbija valikut riigis, kus seda turustatakse, sest koguseline varieerumine ei ole oluline toidu iseloomustamisel ega eristamisel teistest samalaadsetest toitudest või
 - b) kui ühenduse erisätetes nähakse ette koostisosa või koostisosade rühma täpne kogus, ilma et see tuleks esitada märgistusel või
 - c) VI lisa A osa punktides 4 ja 5 nimetatud juhtudel.
2. Artikli 23 lõike 1 punkte a ja b ei kohaldata:
 - a) ühegi koostisosa või koostisosade rühma suhtes, mis on tähistatud märkega „magusaine(te)ga” või „suhkru(te) ja magusaine(te)ga”, juhul kui see märg on lisatud III lisa kohaselt toiduaine nimetusele või
 - b) ühegi lisatud vitamiini või mineraaltoitainete suhtes, juhul kui see aine tuleb esitada toitumisalases teabes.
3. Koostisosa või koostisosade rühma kogus:
 - a) tuleb esitada protsendina, mis vastab koostisosa või koostisosade kasutamise ajal selle/nende kogusele ja
 - b) peab olema ära toodud kas toote nimetuse sees või vahetult pärast toote nimetust või kõnealuse koostisosa või koostisosade rühmaga seostuvas koostisosade loetelus.

4. Erandina punktist 3,

- a) kuumtöötlusel või muu töötlemise tulemusena niiskust kaotanud toidu puhul esitatakse kogus valmistootes kasutatud koostisosa või koostisosade koguse protsendina; juhul kui koostisosa kogus või kõikide märgistusel esitatud koostisosade üldkogus ületab 100 %, esitatakse kogus 100 g valmistoote valmistamiseks kasutatud koostisosa(de) kaaluna;
- b) lenduvate koostisosade koguse märkimisel lähtutakse nende osakaalust valmistootes;
- c) kontsentreeritud või veetustatud ning tootmise ajal taastatavate kasutatud koostisosade koguse märkimisel võib lähtuda nende osakaalust enne kontsentreerimist või veetustamist;
- d) kontsentreeritud või veetustatud toiduainete puhul, mida taastatakse vee lisamise teel, võib koostisosade koguse märkimisel lähtuda nende osakaalust taastatud tootes.

VIII LISA

NETOKOGUST PUUDUTAV TEAVE

1. Netokoguse märkimine ei ole kohustuslik toitude puhul:
 - a) mille maht või kaal võib oluliselt väheneda ning mida müüakse tükikaupa või kaalu alusel ostja juuresolekul või
 - b) mille netokogus on alla 5 g või 5 ml; see säte ei kehti siiski vürtside ja maitsetaimede suhtes.
2. Kui ühenduse sätetes on nõutud teatavate koguse tüüpide (nagu nimikogus, minimaalne kogus, keskmine kogus) märkimist või kui liikmesriikide sätetes neid pole, käsitletakse seda kogust käesoleva määruse kohaldamisel netokogusena.
3. Kui pakendatud toode koosneb kahest või enamast eelnevalt pakendatud ühikust, mis sisaldavad samas koguses sama toodet, märgitakse netokogus nii, et tuuakse ära igas üksikus pakendis sisalduv netokogus ja seesuguste pakendite koguarv. Nende andmete märkimine ei ole siiski kohustuslik, kui ühikute arv on väljastpoolt selgelt nähtav ja kergesti loendatav ja kui ühikul on väljastpoolt selgesti nähtav vähemalt netokogust puudutav teade.
4. Kui pakendatud toode koosneb kahest või enamast pakendist, mida ei käsitleta müügiühikutena, siis esitatakse netokogus nii, et märgitakse toidu kogu netokogus ja üksikute pakendite koguarv.
5. Kui tahket toitu müüakse vedelas keskkonnas, siis esitatakse märgistusel ka kuivatatud olekus toidu netomass.

Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „vedel keskkond” järgmisi tooteid, mis tõenäoliselt esinevad segudena ning ka külmutatud või sügavkülmutatud kujul, milles vedelik esineb üksnes kõnealuse valmistise oluliste osade lisandina ega ole seetõttu ostu seisukohalt määrava tähtsusega tegur: vesi, soolade vesilahused, soolvesi, toiduhapete vesilahused, äädikas, suhkrute vesilahused, muude magusainete vesilahused, puu- ja köögiviljamahlad puu- ja köögivilja puhul.

IX LISA

MINIMAALSE SÄILIMISAJA TÄHTAEG

1. Minimaalse säilimisaja tähtaeg märgitakse järgnevalt:

a) Kuupäeva ees on sõnad:

- „Parim enne”, kui tähtaeg sisaldab päeva,
- muudel juhtudel „Parim enne kuupäeva...”

b) Punktis a nimetatud sõnadega kaasneb:

- kuupäev või
- viide kuupäeva asukohale märgistusel.

Vajaduse korral järgneb kõnealustele andmetele säilitamistingimuste kirjeldus, mida tuleb järgida, et toode nimetatud aja jooksul säiliks.

c) Kuupäev koosneb päevast, kuust ja aastast kodeerimata kujul samas järjekorras.

Toitude puhul,

- mis ei säili üle kolme kuu, piisab päeva ja kuu märkimisest;
- mille säilivusaeg on üle kolme kuu, kuid alla 18 kuu, piisab kuu ja aasta märkimisest;
- mille säilivusaeg on üle 18 kuu, piisab aasta märkimisest.

d) Vastavalt ühenduse sätetele, millega kehtestatakse kuupäeva märkimise muud viisid, siis ei ole minimaalset säilivusaega vaja märkida järgmiste toitude puhul:

- koorimata, tükeldamata või muul samalaadsel viisil töötlemata puu- ja köögiviljad, sh kartulid; see erand ei kehti idanevate seemnete ja kaunviljaidudega samalaadsete toodete suhtes,
- veinid, liköörveinid, vahuveinid, aromatiseeritud veinid ja samalaadsed tooted, mis on valmistatud muudest viljadest kui viinamarjad, ning joogid, mis kuuluvad CN-koodide 22060091, 22060093 ja 22060099 alla ning on valmistatud viinamarjadest või viinamarjavirdest,
- joogid, mille alkoholisaldus on vähemalt 10 mahuprotsenti,

- karastusjoogid, puuviljamahlad, puuviljanektarid ja üle 1,2 mahuprotsendise alkoholisisaldusega joogid üle viieliitrites üksikmahutites, mis on mõeldud tarnimiseks toitlustusettevõtjatele,
- liht- ja valikpagaritooted, mille koostis eeldab, et neid tarbitakse 24 tunni jooksul pärast valmistamist,
- äädikas,
- keedusool,
- tahke suhkur,
- kondiitritooted, mis koosnevad peaaegu ainult maitse- ja/või värvainelisanditega suhkrutest,
- närimiskummid ja samalaadsed tooted,
- jäätis portsjonitena pakitult.

2. „Kõlblik kuni” kuupäev märgitakse järgnevalt:

- a) Sellele eelnevad sõnad „kõlblik kuni”:
- b) Punktis a nimetatud sõnadega kaasneb:
 - kuupäev või
 - viide kuupäeva asukohale märgistusel.

Neile andmetele järgneb säilitamistingimuste kirjeldus, mida tuleb järgida.

- c) Kuupäev koosneb päevast, kuust ja võimalusel aastast kodeerimata kujul samas järjekorras.

X LISA

ALKOHOLISISALDUS

Üle 1,2 % mahuprotsendiga jookide alkoholisaldus esitatakse ainult kuni ühe kümnendkoha täpsusega. Sellele järgneb sümbol „% vol”(mahuprotsent) ning sellele võib eelneda sõna „alkohol” või lühend „alk”.

Alkoholisaldus määratakse kindlaks temperatuuril 20 °C.

Alkoholisalduse näitamisel mahuprotsentides on lubatud järgmised positiivsed ja negatiivsed hälbed, mida väljendatakse allolevas tabelis loetletud absoluutväärtusena. Neid kohaldatakse ilma, et see piiraks alkoholisalduse kindlaksmääramiseks kasutatud analüüsimeetodist tulenevaid lubatud hälbeid.

Joogi kirjeldus	Positiivne ja negatiivne hälve
1. Õlu, mille alkoholisaldus ei ületa 5,5 mahuprotsenti; joogid, mis on klassifitseeritud ühise tollitariifistiku rubriiki 22.07 B II ja on valmistatud viinamarjadest	0,5% vol.
2. Õlu, mille alkoholisaldus ületab 5,5 mahuprotsenti; joogid, mis on klassifitseeritud ühise tollitariifistiku rubriiki 22.07 B I ja on valmistatud viinamarjadest; siidrid, pirnisiidrid, puuviljaveinid jm, mis on saadud muudest puuviljadest kui viinamarjad ja mis võivad olla poolvahuveinid või vahuveinid; kääritatud meel põhinevad joogid	1% vol.
3. Leotatud puuvilju või taimeosi sisaldavad joogid:	1,5% vol
4. Kõik muud joogid, mille alkoholisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi	0,3% vol.

XI LISA

VÕRDLUSRATSIOONID

A OSA – VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE VÕRDLUSRATSIOONID (TÄISKASVANUTEL)

1. Vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib märkida, ja nende soovitatud päevaannused (RDA)

Vitamiin A (µg)	800	Vitamiin B12 (µg)	1
Vitamiin D (µg)	5	Biotiin (mg)	0,15
Vitamiin E (mg)	10	Pantoteenhape (mg)	6
Vitamiin C (mg)	60	Kaltsium (mg)	800
Tiamiin (mg)	1,4	Fosfor (mg)	800
Riboflaviin (mg)	1,6	Raud (mg)	14
Niatsiin (mg)	18	Magneesium (mg)	300
Vitamiin B6 (mg)	2	Tsink (mg)	15
Folatsiin (µg)	200	Jood (µg)	150

2. Vitamiinide ja mineraaltoitainete märkimisväärtus kogus

Üldiselt tuleks märkimisväärse koguse määramisel arvesse võtta 15 % punktis 1 kindlaksmääratud päevasest toitumissoovitusest 100 g või 100 ml kohta või pakendi kohta, kui pakend sisaldab ainult ühe portsjoni.

B OSA - ENERGIA JA VALITUD TOITAINETE (VÄLJA ARVATUD VITAMIINID JA MINERAALTOITAINED) VÕRDLUSRATSIOONID (TÄISKASVANUTEL)

Energia või toitaine	Tarbimise võrdlusandmed
Energia	8400 kJ (2000 kcal)
Üldrasvasisaldus	70 g
Küllastunud rasvhapped	20 g
Süsivesikud	230 g
Suhkrud	90 g
Sool	6 g

XII LISA

ÜMBERARVESTUSKOEFIITSIENDID

ÜMBERARVESTUSKOEFIITSIENDID ENERGIA ARVUTAMISEKS

Märgitav energiasisaldus arvutatakse järgmiste ümberarvestuskoeffitsientide alusel:

— süsivesikud (välja arvatud polüoolid)	4 kcal/g — 17 kJ/g
— polüoolid	2–4 kcal/g — 10 kJ/g
— valgud	4 kcal/g — 17 kJ/g
— rasvad	9 kcal/g — 37 kJ/g
— salatrimid	6 kcal/g — 25 kJ/g
— alkohol (etanool)	7 kcal/g — 29 kJ/g
— orgaanilised happed	3 kcal/g — 13 kJ/g

XIII LISA

TOITUMISALASE TEABE VÄLJENDAMINE JA ESITAMINE

A OSA – TOITUMISALASE TEABE VÄLJENDAMINE

Toitumisalases teabes kasutatavad ühikud peavad olema järgmised:

— energia	kJ ja kcal
— rasvad	grammides (g)
— süsivesikud	
— kiudained	
— valgud	
— sool	
— vitamiinid ja mineraaltoitained	XI lisa A osa punktis 1 kindlaksmääratud ühikutes
— muud ained	ühikutes, mis on asjakohased konkreetsete asjaomaste ainete jaoks

B OSA – SÜSIVESIKUTE JA RASVADE ESITAMISJÄRJEKORD TOITUMISALASES TEABES

1. Kui on esitatud polüoolid ja/või tärklis, tuleb see teave esitada järgmises järjestuses:

süsivesikud	g
millest	
— suhkrud	g
— polüoolid	g
— tärklis	g

2. Kui on esitatud rasvhapete kogus ja/või tüüp, tuleb see teave esitada järgmises järjestuses:

rasvad	g
millest	
— küllastunud rasvhapped	g
— transrasvhapped	g
— monoküllastumata rasvhapped	g
— polüküllastumata rasvhapped	g

C OSA – TOITUMISALASES TEABES MÄRGITUD ENERGIA JA TOITAINETE ESITUSJÄRJEKORD

Energia ja toitainete alase teabe esitamise järjekord peab vastavalt vajadusele olema järgmine:

energia	kJ ja kcal
rasvad	g
millest	
— küllastunud rasvhapped	g
— transrasvhapped	g
— monoküllastumata rasvhapped	g
— polüküllastumata rasvhapped	g
süsivesikud	g
millest	
— suhkrud	g
— polüoolid	g
— tärklis	g
kiudained	g
valgud	g
sool	g
vitamiinid ja mineraaltoitained	XI lisa A osa punktis 1 kindlaksmääratud ühikutes

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele

2. TEGEVUSPÕHISE JUHTIMISE JA EELARVESTAMISE RAAMISTIK

Asjaomased poliitikavaldkonnad ja nendega seonduvad meetmed: tervishoid ja tarbijakaitse – toidu ohutus, loomade tervishoid, loomade heaolu ja taimetervis

3. EELARVEREAD

3.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised BA read), sh järgmised rubriigid:

Finantsmõju puudub.

3.2. Meetme ja finantsmõju kestus:

Tähtajatu

3.3. Eelarve tunnusjooned:

Eelarverida	Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Kandidaat-riikide osamaksed	Finants-perspektiiv i rubriik

4. ÜLEVAADE VAHENDITEST

4.1. Rahalised vahendid

4.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jao nr		Aast a n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja hilje m	Kokku
-----------	--------	--	-------------	-------	-------	-------	-------	---------------------------	-------

Tegevuskulud⁴¹

Kulukohustuste assigneeringud	8.1.	a							
Maksete assigneeringud		b							

Võrdussummas sisalduvad halduskulud⁴²

Tehniline ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	8.2.4.	c							
--	--------	---	--	--	--	--	--	--	--

VÕRDLUSSUMMA KOKKU

Kulukohustuste assigneeringud		a+c							
Maksete assigneeringud		b+c							

Võrdlussummast välja jäävad halduskulud⁴³

Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.5.	d							
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.6.	e							

Meetme soovituslik finantskulu kokku

⁴¹ Kulud, mida ei kajastata xx jaotise xx 01 peatükis.

⁴² Kulud, mis on määratud xx jaotise xx 01 04 artiklis.

⁴³ xx 01 peatükis, v.a artiklites xx 01 04 või xx 01 05 kajastatud kulud.

KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD (sh personalikulud) KOKKU		a+c +d +e							
MAKSETE ASSIGNEERINGUD (sh personalikulud) KOKKU		b+c +d +e							

Kaasrahastamise andmed

Kui ettepanek hõlmab liikmesriikide või muude asutuste (palun täpsustage) poolset kaasrahastamist, peaks allpool esitatud tabelis näitama, milline on selle kaasrahastamise hinnanguline tase (kui kaasrahastajaid on mitu, võib lisada täiendavaid ridu):

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kaasfinantseeriv asutus		Aast a n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja hilje m	Kokku
.....	f							
KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD sh kaasrahastamine KOKKU	a+c +d +e +f							

4.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

☒ Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule.

☐ Ettepanekuga kaasneb finantsperspektiivi asjakohase rubriigi ümberplaneerimine.

☐ Ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe⁴⁴ sätete kohaldamine (st paindlikkusinstrumendi või finantsperspektiivi läbivaatamine).

⁴⁴ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punkte 19 ja 24.

4.1.3. Finantsmõju tuludele

☒ Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele

☐ Ettepanekul on finantsmõju; mõju tuludele on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Enne meetme rakendamist [aasta n-1]	Olukord pärast meetme rakendamist					
Eelarverida	Tulud		[aasta n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] 45
	a) Tulud absoluutväärtuses							
	b) Tulude muutus Δ							

4.2. Täistööajale taandatud personal (sh ametnikud, ajutine personal ja koosseisuväline personal), vt täpsemalt punktist 8.2.1.

Aastane vajadus	Aasta n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja hiljem
Personal kokku						

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

Seletuskirjas nõutakse täpsemaid andmeid ettepaneku tausta kohta. Finantsselgituse käesolevas jaos tuleks esitada järgmine lisateave:

⁴⁵

Vajaduse korral lisage veerge, s.t juhul, kui meetmete kestus ületab 6 aastat.

5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

Kavandatud määrus, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele, sõnastab ümber praegu toidu märgistamise valdkonnas toidu osas üldiselt kohaldatavad õigusaktid ja ajakohastab neid. Määrusega luuakse paindlik alt-üles mehhanism, mis võimaldab sidusrühmadel sisse viia uuendusi toidu märgistamisel ning aitab kohandada märgistamise eeskirju vastavalt erinevatele ja pidevalt muutuvatele turgudele ja tarbijate nõudmistele.

Toitumisalase teabe märgistuse eeskirjad sõnastatakse ümber toidu üldiste märgistamise eeskirjadega kooskõlas. Ettepanekuga muudetakse kohustuslikuks toitumisalase teabe esitamine toidu märgistuse kõige nähtavamal osal ja tehakse võimalikuks toitumisalase teabe esitamise parimate tavade väljatöötamine.

Uute eeskirjade kohaldamiseks on ette nähtud kolme aasta pikkune üleminekuperiood.

5.2. Ühenduse meetme lisandväärtus, ettepaneku seotus ning kooskõla muude finantsmeetmetega ja võimalik koostoime

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

Õigusakti peamised eesmärgid on:

- võimaldada tarbijatel teha teadlikke, ohutuid, tervislikke ja säästvaid valikuid;
- esitada tarbijatele asjakohast, kasulikku ja seadusega ettenähtud teavet;;
- tagada siseturu sujuv toimimine;
- edendada konkurentsi soodustavat turukeskkonda.

Neid eesmärke arvesse võttes tegeleb läbivaatamine laiemalt järgmiste konkreetsete eesmärkidega:

- tagada teabe esitamise selgus ja järjepidevus;
- kaitsta tarbijate tervist ja võtta arvesse tarbijate konkreetseid nõudmisi teabe kohta;
- vältida märgistamist, mis oleks eksitav;
- võimaldada tööstusel uuendusi ellu viia, andes neile võimaluse kasutada selleks märgistamist, mis aitab kaasa toodete esitlemisele.

Teostatakse järgmiste indikaatorit järelvalvet: liikmesriikide teavitamise kohustus oma riiklike märgistussüsteemide vastuvõtmisest seoses toidualase teabe esitamisega tarbijatele.

5.4. Rakendusmeetod (soovituslik)

Allpool on toodud meetme rakendamise meetodid⁴⁶.

X Tsentraliseeritud haldamine

X otse, haldajaks on komisjon

☐ kaudselt, haldamine on delegeeritud:

☐ täitevasutustele

☐ ühenduste asutatud asutustele, millele on osutatud finantsmääruse artiklis 185

☐ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

☐ Haldamine detsentraliseeritult või koostöös

☐ liikmesriikidega

☐ kolmandate riikidega

☐ Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (palun täpsustage)

Asjakohased märkused:

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

6.1. Järelevalvekord

Toidu märgistamist käsitlevate õigusaktide kohaldamise üldine järelevalve on hõlmatud sööda- ja toidualaseid ametlikke kontrolle käsitleva määrusega (EÜ) nr 882/2004. Selles määruses nähakse ette, et liikmesriigid rakendavad tõhusalt toidualaste õigusaktide nõudeid. Komisjoni veterinaar- ja toiduamet (FVO) kontrollib liikmesriikidepoolset nõuetekohast jõustamist.

Järelevalvet teostavad komisjon ja liikmesriigid näiteks liikmesriikide ja valitsusväliste organisatsioonide poolt esitatavate aruannete ja tööstuse enesekontrolli kaudu.

⁴⁶ Kui on toodud mitu meetodit, sätestage lisaandmed käesoleva punkti jaotises „Asjakohased selgitused“.

6.2. Hindamine

6.2.1. Eelhindamine

6.2.2. Vahe- ja järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest sarnastest kogemustest saadud õppetunnid)

6.2.3. Edasise hindamise tingimused ja sagedus

Komisjon hindab uusi õigusakte 5–7 aastat pärast nende täielikku kohaldamist, et hinnata nende vastavust sidusrühmade vajadustele. Selline hindamine peaks keskenduma eelkõige riiklike märgistussüsteemide kasutuselevõtule ja tõhususele, et kontrollida vajadust ühenduse eeskirjade järele nende aspektide osas, mille jaoks riiklikud mittesiduvad märgistussüsteemid on vastu võetud.

7. PETTUSEVASTASED MEETMED

8. ANDMED VAHENDITE KOHTA

8.1. Ettepaneku eesmärgid nende finantskulu järgi

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	Väljundi liik	Keskmine kulu	Aasta n		Aasta n+1		Aasta n+2		Aasta n+3		Aasta n+4		Aasta n+5 ja hiljem		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
TEGEVUS EESMÄRK NR 1 ⁴⁷																
KULUD KOKKU																

⁴⁷ Nagu on kirjeldatud punktis 5.3.

8.2. Halduskulud

8.2.1. Personali arv ja liik

Ametikoha liik		Meetme haldamiseks vajalik olemasolev ja/või täiendav personal (täistööajale taandatud ametikohtade arv)					
		Aasta n	Aasta n+1	Aasta n+2	Aasta n+3	Aasta n+4	Aasta n+5
Ametnikud või ajutine personal ⁴⁸ (XX 01 01)	A*/A D	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	B*, C*/AS T	1/0,2	1/0,2	1/0,2	1/0,2	1/0,2	1/0,2
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal ⁴⁹							
Art XX 01 04/05 kohaselt rahastatav muu personal ⁵⁰							
KOKKU		4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7

8.2.2. Meetmest tulenevate ülesannete kirjeldus

Määruse rakendamine, st rakendusmeetmete ja juhendite vastuvõtmine, konsulteerides toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega teavitamise korraldamine riiklike meetmete puhul. Komisjon peaks hõlbustama ka liikmesriikide omavahelist teabevahetust ja liikmesriikide teabevahetust komisjoniga riiklike märgistussüsteemide valdkonnas ning tegema avalikkusele kättesaadavaks riiklike märgistussüsteemide üksikasjad; komisjon peaks ka teostama riiklike märgistussüsteemide väljatöötamise ja kohaldamise järelevalvet.

⁴⁸ Kulud, mida võrdlussumma EI käsitle.

⁴⁹ Kulud, mida võrdlussumma EI käsitle.

⁵⁰ Võrdlussummas käsitletavat kulud.

8.2.3. Ametikohtade jaotus (koosseisuline personal)

Rohkem kui ühe variandi nimetamisel märkige palun ametikohtade arv iga variandi puhul

- ☒ Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi haldamiseks praegu ette nähtud
- ☐ Ametikohad, mis on poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames eelnevalt n aastaks ette nähtud
- ☐ Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus
- ☐ Ametikohad, mis tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades asjaomases talituses ümber paigutada (talitusesisesed ümberpaigutused)
- ☐ Ametikohad, mis on n aastal nõutavad, kuid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

8.2.4. ~~Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (XX 01 04/05 Halduskorralduskulud)~~

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida (number ja nimetus)	Aast a n	Aast a n+1	Aast a n+2	Aast a n+3	Aast a n+4	Aast a n+5 ja hilje m	KOK KU
1. Tehniline ja haldusabi (sh sellega seonduvad personalikulud)							
Täitevasutused ⁵¹							
Muu tehniline ja haldusabi							
- sise-							
- välis-							
Tehniline ja haldusabi kokku							

⁵¹ Tuleks viidata konkreetsele täitevasutusi hõlmava õigusakti lisatavale finantsselgitusele.

8.2.5. ~~Võrdlussummast välja jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud~~

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ametikoha liik	Aasta n	Aasta n+1	Aasta n+2	Aasta n+3	Aasta n+4	Aasta n+5 ja hiljem
Ametnikud või ajutised töötajad (XX 01 01)						
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riikide lähetatud eksperdid, lepinguline personal jne) (täpsustada eelarverida)						
Võrdlussummast VÄLJA jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku						

Arvestus – Ametnikud ja ajutine personal

Vajaduse korral tuleb viidata punktile 8.2.1.

Arvestus – Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal

Vajaduse korral tuleb viidata punktile 8.2.1.

8.2.6. Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aast a n	Aast a n+1	Aast a n+2	Aast a n+3	Aast a n+4	Aast a n+5 ja hilje m	KOKK U
XX 01 02 11 01 – Lähetused							
XX 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid							
XX 01 02 11 03 – Komiteed ⁵²							
XX 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid							
XX 01 02 11 05 – Infosüsteemid							
2. Muud halduskulud kokku (XX 01 02 11)							
3. Muud haldusalasest kuuluvad kulud (määratlege, viidates eelarvereale)							
Halduskulud kokku, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (jäävad võrdlussummast VÄLJA)							

Arvestus – Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud

⁵²

Määratlege komitee liik ja rühm, kuhu see kuulub.